

32-33-34

Handelingen

35-36-37

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1988 - 1989

Vergaderingen van mei en 1 juni 1989

OVERGANGSREGELINGEN VCVO-EXPERIMENTEN
OPEN WEDSTRIJD LOGO VOOR VLAANDEREN
ECONOMISCHE HERWAARDERING ZENNEVALLEI
RUIMING EN ONRUSTBARENDE SLIBONDERZOEKSRESULTATEN LAAK
KAMPIOENSCHAPPEN VELDRIJDEN DOMEIN HOFSTADE-STRAND
ADMINISTRATIEF TOEZICHT BETREFFENDE TUCHTMAATREGELEN TEN AANZIEN VAN GEMEENTEPOLITIE
VLAAMS BELEID RATIONEEL ENERGIEGEBRUIK IN WONINGEN
VERNIETIGING VOERENS COLLEGEBSLUIT
HOUDING EXECUTIEVE IN VERBAND MET WET VERKIEZING EP
INPLANTINGSPIANNEN CENTER PARCS TE MAASMECHELEN
TOEPASSING KB INRICHTING EN TOEPASSING ONTWERP-GEWESTPLANNEN EN GEWESTPIANNEN
INFRASTRUCTURELE INGEPEN TOT VERHOOGING VERKEERSVEILIGHEID
BRT-UITZENDINGSVERBOD RELIGIEUZE PROGRAMMA'S TIJDENS EP-VERKIEZINGSPERIODE
ERKENNING BEZIGHEIDSHOMES ONTBONDEN VZW'S SPARRENHOVE
DOORLICHTING KIND EN GEZIN
OPRICHTING VLAAMS SPORTFONDS
MOEILIJKE VERKEERSSITUATIE NW-BRABANT
MOGELIJKE BIJSTURING GOLFTERREINENBELEID
INGEBRUIKNAME AFVALWATERCOLLECTOR LANGSHEEN ALBERTKANAAL
LAATTIJDIGE UITBETALING HUISVESTINGSPREMIES
VLAAMS DRINKWATERBELEID
ALTERNATIEVE VERBINDING MET EI 7
AANLEG NIEUWE STORTPLAATSEN VOOR VERKLEIND HUISHOUELIJK AFVAL TE LEUVEN
NALEVING BERMBESLUIT EXECUTIEVE EN WET DOPINGCONTROLE
VERWERKINGSVRAAGSTUK HUISHOUELIJK AFVAL VLAAMS BRABANT
ADMINISTRATIEF TOEZICHT OP GEMEENTEN
MOGELIJKE VERVROEGDE SLUITING KS

Inhoud

Nr. 32 Dinsdag 2 mei 1989

Berichten van verhindering, blz. 895

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 895

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 895

Verslagen

Indiening, blz. 895

Jaarverslag

Indiening, blz. 896

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 69)

Indiening, blz. 896

Onderzoek naar taalgroep en woonplaats, blz. 896

Motie van Orde

Beroep op het Reglement, blz. 896

Spreker : de heer J. Geysels

Vragen (R.v.O. art. 70)

Vraag van de heer H. Lauwers tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de overgangsregelingen voor de VCVO-experimenten basiseducatie, blz. 897

Vraag van mevrouw N. Maes tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het onderwijs voor sociale promotie, blz. 898

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de open wedstrijd betreffende een logo voor Vlaanderen, blz. 899

Vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de vraag van de vliegtuigconstructeurs om deel te nemen aan het onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma voor een nieuw gevechtsvliegtuig en zulks vanuit de keuze voor een vredeseconomie, blz. 900

Vraag van de heer L. Peeters tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de economische herwaardering van de Zennevallei, blz. 901

Vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het jachtrecht in het binnenbekken en de aanleg van een vijver in het buitenbekken van het Schulensbroek, blz. 902

Vraag van de heer J. Verheyden tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de ruiming van de Laak, blz. 903

Vraag van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de stortproblematiek in het Bos van Aa te Zemst, blz. 904

Vraag van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de in 1990 voorziene nationale kampioenschappen veldrijden in het domein Hofstade-Strand, blz. 906

Motie van Orde

Beroep op het Reglement, blz. 906

Sprekers : de heren A. Denys, G. Verhaegen, L. Hancké, J. Geysels

Ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht betreffende sommige tuchtmaatregelen getroffen ten aanzien van de leden van de gemeentepolitie — 191 (1988-1989) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 910

Spreker : de heer H. De Loor, verslaggever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 910

Voorstel van resolutie van de heer M. Olivier C.S. betreffende het voeren van een Vlaams beleid inzake rationeel energiegebruik in woningen — 175 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 911

Sprekers : de heren F. Aerts, verslaggever, M. Olivier, mevrouw F. Brepoels, Minister N. De Batselier

Interpellaties (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer J. Pede tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het vernietigen van een Voerens Collegebesluit, blz. 915

Sprekers : de heren J. Pede, H. Suykerbuyk, A. De Beul, Gemeenschapsminister L. Van den Bossche

Interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve in verband met de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement, blz. 922

Sprekers : de heren G. Annemans, W. Luyten en Minister G. Geens

Indiening van moties, blz. 925

Regeling van de werkzaamheden, blz. 925

Nr. 33 Woensdag 3 mei 1989

Berichten van verhindering, blz. 927

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 927

Arrest van het Arbitragehof

Indiening, blz. 927

Actuele vragen (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de ontvangst van VTM in Voeren, blz. 927

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de onrustbarende onderzoeksresultaten van de RUG en de VUB betreffende het slib van de Laak, blz. 928

Actuele vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de herwaardering van het leraarsberoep, blz. 929

Interpellaties (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de plannen van Center Parcs te Maasmechelen en de bescherming van de open ruimte

Vraag (R.v.O. art. 70, 6 c)

Vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de plannen voor een bungalowdorp van Center Parcs in Maasmechelen, blz. 931

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, de heren H. Van Dienderen, M. Didden, J. Dufaux, Ministers L. Waltniel, T. Kelchtermans

Indiening van moties, blz. 939

Interpellatie van de heer J. Timmermans tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, omtrent de toepassing van artikel 22 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen gewijzigd voor het Vlaamse Gewest bij KB van 13 december 1978, blz. 940

Sprekers : de heer J. Timmermans, Minister L. Waltniel

Ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht betreffende sommige tuchtmaatregelen getroffen ten aanzien van de leden van de gemeentepolitie — 191 (1988-1989) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 944

Voorstel van resolutie van de heer M. Olivier C.S. betreffende het voeren van een Vlaams beleid inzake rationeel energiegebruik in woningen

— 175 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 945

Spreeker : mevrouw M. Vogels

Moties tot besluit van de interpellatie van mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de concrete uitvoering van het bijzonder decreet betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs

Hoofdelijke stemming, blz. 946

Moties tot besluit van de samengevoegde interpellaties van

— de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de aankoop van meubelen ten behoeve van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

— de heer J. Van der Sande tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de levering en de plaatsing van kantoormeubilair in het Markies- en het Boudewijncomplex te Brussel

Hoofdelijke stemming, blz. 947

Spreekers : de heren L. Hancké, A. Denys, J. Van der Sande

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer W. Van Durme tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de ontwikkelingen in het dossier Sparrenhove te Eke-Nazareth, inzonderheid wat het MPI betreft

Hoofdelijke stemming, blz. 949

Spreekers : de heren W. Van Durme en W. Seeuws

Moties tot besluit van de interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de aanhoudende onrust in de opvoedingsinstellingen

Hoofdelijke stemmen, blz. 950

Spreekers : de heer W. Peeters, mevrouw M. Vogels, de heer A. Denys

Regeling van de werkzaamheden, blz. 954

Nr. 34   **Donderdag 18 mei 1989**

Berichten van verhindering, blz. 955

Arrest van het Arbitragehof

Indiening, blz. 956

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 955

Beraadslagingen van de Vlaamse Executieve, blz. 956

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 956

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 69)

Indiening, blz. 956

Verslag

Indiening, blz. 956

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 955

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 956

Actuele vragen (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van de heer D. Vervae tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over infrastructurele ingrepen om het verkeer zo veilig mogelijk te laten verlopen en zulks naar aanleiding van het groot aantal jonge verkeersslachtoffers, blz. 956

Actuele vraag van de heer M. Didden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de verklaringen van de Minister omtrent de oprichting van een Vlaams Huis in Catalonië en de steun van de Vlaamse Gemeenschap bij de Europese Gemeenschap met betrekking tot de problemen in Catalonië, blz. 957

Actuele vraag van de heer E. Van Rompuy tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het verbod vanwege de BRT om religieuze programma's door derden op radio en TV uit te zenden tijdens de periode voorafgaand aan de Europese verkiezingen, blz. 958

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het optreden van CVP-politici in katholieke scholen, blz. 959

Vragen (R.v.O. art. 70)

Vraag van de heer G. Cardoen tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de ministeriële richtnota betreffende de gewestplannen, blz. 960

Vraag van de heer W. Van Durme tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de erkenning van de bezigheidshomes van de ontbonden VZW's van Sparrenhove

Vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de overname van de vroegere bezigheidshomes Sparrenhove te Gavere, Mariakerke, Sint-Martens-Latem en Melle, blz. 961

Vraag van de heer A. Denys tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de doorlichting van de instelling Kind en Gezin, blz. 961

Voorstel van decreet van de heer J. De Roo C.S. houdende oprichting van een

Vlaams Sportfonds
— 57 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 8

Algemene bespreking, blz. 962

Spreekers : de heren F. Bosmans, verslaggever, A. Schellens, J. Caudron, J. De Roo, Minister P. Dewael

Artikelsgewijze bespreking, blz. 968

Hoofdelijke stemming, blz. 970

Samenstelling van Commissies

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 971

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer J. Pede tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het vernietigen van een Voerens Collegebesluit

Hoofdelijke stemming, blz. 971

Spreeker : de heer J. Pede

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve in verband met de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europese Parlement

Hoofdelijke stemming, blz. 972

Spreeker : de heer G. Annemans

Motie tot besluit van de interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de plannen van Center Parcs te Maasmechelen en de bescherming van de open ruimte

Hoofdelijke stemming, blz. 973

Spreeker : de heer D. Vervae

Interpellaties (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer W. De Vlieghe tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de moeilijke verkeerssituatie in Noordwest-Brabant, blz. 974

Spreekers : de heren W. De Vlieghe, D. Vervae, Minister J. Sauwens

Interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over een mogelijke bijsturing van het beleid inzake golfterreinen in Vlaanderen

Vragen (R.v.O. art. 70, 6 c)

— Vraag van de heer D. Vervae tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de aanleg van golfterreinen

— Vraag van de heer D. Vervae tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de noodzakelijkheid

van een eenduidig open-ruimte-beleid, blz. 981

Sprekers : de heren J. Cuyvers, D. Vervaet, J. Timmermans, Ministers L. Walt Niel, T. Kelchtermans

Indiening van moties, blz. 988

Interpellatie van de heer J. Verheyden tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de ingebruikneming van de afvalwatercollector langsheen het Albertkanaal, blz. 988

Sprekers : de heren J. Verheyden, J. Geysels, Minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 992

Nr. 35 Dinsdag 30 mei 1989

Berichten van verhindering, blz. 993

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 993

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 993

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 993

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 994

Jaarverslag

Indiening, blz. 994

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 69)

Indiening, blz. 994

Vragen (R.v.O. art. 70)

Vraag van de heer L. Dhoore tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de laattijdige uitbetaling van de huisvestingspremies, blz. 994

Vraag van de heer J. Van Eetvelt tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de modernisering van de sluis te Hingene in opdracht van de NV Zeekanaal en Haveninrichtingen van Brussel, blz. 996

Vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het drinkwaterbeleid in Vlaanderen, blz. 996

Vraag van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de bedreiging van het grondwater en de drinkwaterwinning door lekkende mazouttanks
Intrekking, blz. 998

Interpellaties (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer E. Flamant tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer,

over een alternatieve verbinding met de E 17 Gent-Antwerpen in plaats van de Wase grote ring, blz. 998

Sprekers : de heren E. Flamant, T. Van Parys, H. Van Dienderen, E. Beysen en Minister J. Sauwens

Indiening van een motie, blz. 1004

Interpellatie van de heer G. Janzegers tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de aanleg van nieuwe stortplaatsen voor verkleind huishoudelijk afval door de Intercommunale Interleuven in het arrondissement Leuven, blz. 1005

Sprekers : de heren G. Janzegers, D. Vervaet en Minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer A. Kempinaire tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over de onduidelijke reglementering inzake dopingcontrole, blz. 1011

Sprekers : de heren A. Kempinaire, J. Caudron, Minister H. Weckx

Indiening van moties, blz. 1016

Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over noodzakelijke hervormingen in de opleiding tot verpleegkundige, blz. 1017

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heer L. Hancké en Minister D. Coens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1022

Nr. 36 Woensdag 31 mei 1989

Berichten van verhindering, blz. 1023

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1023

Voorstel van resolutie

Indiening, blz. 1023

Motie van Orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 1023

Sprekers : Minister L. Van den Bossche, de heer A. Denys

Actuele vragen (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van de heer M. Olivier tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over dramatische gevolgen van niet-gesynchroniseerde lichten op de R8 te Kortrijk, blz. 1024

Actuele vraag van de heer A. De Beul tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het negeren door sommige diensten van Openbare Werken van het bermbe-

sluit van de Vlaamse Executieve van 27 juni 1984, blz. 1024

Actuele vraag van de heer R. Daems tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het sluiten van de Waalse grenzen voor het Vlaams huisvuil

Actuele vraag van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de problematiek van de verwerking van het huishoudelijk afval in Vlaams-Brabant ten gevolge van het verbod tot het storten in het Waalse Gewest, blz. 1025

Actuele vraag van de heer G. Cardoen tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de aanpassing van de dotatie van het Gemeentefonds voor 1987 en 1988, blz. 1027

Actuele vraag van de heer J. Caudron tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de publieke weigering van een burgemeester om de wet inzake dopingcontrole na te leven, blz. 1029

Actuele vraag van de heer E. Beysen tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de organisatie van de verkiezingen voor het Europees Parlement te Voeren, blz. 1030

Ontwerp van decreet houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie van de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten

— 194 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1031

Sprekers : de heer C. Lisabeth, verslaggever, Minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1033

Voorstel van resolutie van de heren R. Daems en L. Peeters c.s. betreffende de 8.000 Roemeense dorpen die met afbraak zijn bedreigd
— 216 (1988-1989) — Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 1038

Sprekers : de heren R. Daems, L. Peeters, J. Geysels

Interpellatie (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer E. Gryp tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de mogelijk vervroegde sluiting van de Kempense Steenkoolmijnen, blz. 1040

Sprekers : de heren E. Gryp, P. Berben, E. Vandebosch, J. Verheyden, H. Candries, Minister T. Kelchtermans, J. Geysels, A. Denys, Minister N. De Batselier

Indiening van moties, blz. 1062

Mededeling van de Voorzitter

Commissie van Onderzoek over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, blz. 1062

Ontwerp van decreet houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten

— 194 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming (zonder gevolg), blz. 1062

Hoofdelijke stemming (Herhaling, zonder gevolg), blz. 1064

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1065

Nr. 37

Dinsdag 1 juni 1989

Berichten van verhindering, blz. 1067

Ontwerp van decreet houdende vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten

— 194 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming (Herhaling), blz. 1067

Voorstel van resolutie van de heren R. Daems en L. Peeters c.s. betreffende de 8.000 Roemeense dorpen die met afbraak zijn bedreigd

— 216 (1988-1989) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1068

Sprekers : de heren R. Daems, J. Geysels, A. Deneir

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer L. Walt-

niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over een mogelijke bijsturing van het beleid inzake golfterreinen in Vlaanderen

Hoofdelijke stemming, blz. 1069

Spreker : de heer E. Beysen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1070

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Adriaensens, K. Dillen, A. Steverlyncx ; gezondheidsredenen.

G. Beerden, R. Blanpain, J.P. Pillaert, T. Van Parys ; buitenslands.

P. Berben, J. Gabriels, J. Laverge, L. Van den Brande, F. Vermeiren, J. Wyninckx ; ambtsverplichtingen.

BEGROTINGSSTUKKEN

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende begrotingsstukken werden ingediend :

- Bijlage 1 (Vergelijkende tabel der uitgaven) bij het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989

— 8-A (1988-1989) — Nr. 1 - Bijlage I

- Bijlage II (Verantwoordingsprogramma) bij het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989

— 8-A (1988-1989) — Nr. 1 - Bijlage II

Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting en de verschillende ter zake bevoegde Commissies.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heren M. Bartholomeeussen en H. De Loor houdende vermindering van de onroerende voorheffing voor de huurwoningen van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en van het Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen in het kader van zijn huurhulpactiviteiten
— 198 (1988-1989) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

- Voorstel van decreet van mevrouw M. De Meyer houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Executieve van 21 de-

cember 1988 houdende organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding

— 199 (1988-1989) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs en Vorming.

- Voorstel van decreet van de heer E. Cooreman c.s. houdende wijziging van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving — 200 (1988-1989) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs en Vorming.

- Voorstel van decreet van de heer R. Blanpain houdende instelling van een Vlaams Publikatieblad — 201 (1988-1989) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften.

VERSLAGEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heer H. De Loor namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt over het ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht betreffende sommige tuchtmaatregelen getroffen ten aanzien van de leden van de gemeentepolitie

Voorzitter

— 191 (1988-1989) — Nr. 3.

— door de heer F. Bosmans namens de Commissie voor Cultuur over het voorstel van decreet van de heer J. De Roo c.s. houdende oprichting van een Vlaams Sportfonds

— 57 (BZ 1988) — Nr. 6.

JAARVERSLAG

Indiening

De Voorzitter : Het volgende jaarverslag werd ingediend :

— Jaarverslag 1988 van de Vlaamse Interuniversitaire Raad. Dit jaarverslag ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

(R.v.O. art. 69)

Indiening

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

— de heren V. Anciaux, G. Annemans, E. Baldewijns, R. Blanpain, G. Cardoen, J. Cuyvers, R. Daems, A. De Beul, M. Desutter, J. Devolder, M. Didden, J. Gabriels, G. Janzegers, A. Lardon, J. Loones, mevrouw N. Maes, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heren M. Olivier, J.-P. Pillaert, H. Van Dienderen, B. Van Hooland, L. Vanhorenbeek, R. Van Steenkiste, F. Vermeiren, D. Vervaet, mevrouw M. Vogels.

ONDERZOEK NAAR TAALGROEP EN WOONPLAATS

De Voorzitter : Dames en heren, aan

de orde is het onderzoek naar taalgroep en woonplaats betreffende de heer Carlos Lisabeth, Volksvertegenwoordiger, opvolger van Volksvertegenwoordiger Gilbert Temmerman, ontslagnemend.

Conform artikel 3 van ons reglement en artikel 30 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen dienen wij er ons van te vergewissen of de betrokkene ingeschreven is op de lijst van de leden van de Nederlandse taalgroep van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Bij brief van 28 april 1989 heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers ons medegedeeld dat de heer Lisabeth op 27 april 1989 de grondwettelijke eed heeft afgelegd en tot de Nederlandse taalgroep behoort.

Gelet op voormelde brief van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, stel ik voor dat de Raad er zich, zoals gebruikelijk, zou toe beperken van de gegeven omstandigheden akte te nemen en de formaliteit betreffende het onderzoek naar taalgroep en woonplaats als vervuld te beschouwen.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

Aldus is besloten.

Met genoegen roep ik de heer Lisabeth dan ook uit tot lid van de Vlaamse Raad en heet hem namens u allen welkom in deze vergadering. (*Algemeen applaus*)

MOTIE VAN ORDE

Beroep op het Reglement

De heer J. Geysels : Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord voor een beroep op het Reglement.

De Voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de Voorzitter, ik wens terug te komen op een aantal bemerkingen die enkele weken geleden in verband met de

werkzaamheden van de begroting werden gemaakt.

Het is zo dat het Reglement van deze Raad duidelijk instructies geeft over de manier waarop de leden van de Raad kennis van de stukken moeten nemen. Inderdaad, het Reglement voorziet dat, alvorens de begroting in de Vlaamse Raad in behandeling kan worden genomen, de leden van de Raad zeven dagen voordien over de stukken moeten kunnen beschikken. In het recente verleden is dat niet gebeurd ; daarover werden, ook door andere collega's, bemerkingen gemaakt.

In de Commissie voor Financiën en Begroting werd met de Vlaamse Executieve een bepaalde overeenkomst bereikt.

Ik constateer : ten eerste, dat de leden van de Raad, die geacht worden in de Commissies te moeten discussiëren over de uitgavenbegroting, pas vandaag de uitgavenbegroting, als ook het verantwoordingsprogramma kregen : ten tweede, wat de nieuwe bevoegdheden betreft — en ik ken de moeilijkheden die de Vlaamse Executieve heeft — is in feite nog niet geweten wanneer het verantwoordingsprogramma ter beschikking zal zijn.

Bijgevolg vraag ik aan de Voorzitter en aan de Raad — uit eerbied voor het democratisch karakter van deze Raad — dat het Reglement strikt zou worden toegepast en de Commissies, die te maken hebben met de nieuwe bevoegdheden, hun werkzaamheden op dat vlak niet zouden starten alvorens de leden beschikken over de essentiële documenten, onder meer het verantwoordingsprogramma.

De Voorzitter : Mijnheer Geysels, naar aanleiding van uw vraag, kan ik u mededelen dat het Bureau van de Raad zich over een voorstel van timing van de begrotingswerkzaamheden in de Commissies heeft uitgesproken.

Het Bureau heeft er zich rekenschap van gegeven dat, voor bepaalde uitgavenbegrotingen — zoals u het zo even stelde — die slaan op de nieuwe bevoegdheden, de verantwoordingsprogramma's inderdaad nog ontbre-

Voorzitter

ken. Tevens heeft het Bureau van de Raad vastgesteld dat de vergelijkingen van de tabellen ontbreken.

Bijgevolg heeft het Bureau beslist dat de Middelenbegroting verder zal worden behandeld, dat de besprekingen van de uitgavenbegrotingen, waarvoor verantwoordingsprogramma's in het bezit van de Raad zijn, in de Commissies kunnen starten, maar dat voor het overige de reglementaire bepalingen strikt zullen worden toegepast. Dit houdt in dat de deelcommissies de besprekingen niet zullen kunnen aanvatten, indien de verantwoordingsprogramma's niet zijn ingediend voor wat de nieuwe bevoegdheden betreft.

Mijns inziens komt het Bureau derwijze aan uw bezorgdheid tegemoet.

Het incident is gesloten.

VRAGEN (R.v.O. art. 70)

Vraag van de heer H. Lauwers tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de overgangsregelingen voor de VCVO-experimenten basiseducatie

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Lauwers tot de heer Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de overgangsregelingen voor de VCVO-experimenten basiseducatie.

De heer Lauwers heeft het woord.

De heer H. Lauwers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren collega's, de Vlaamse Executieve besliste in juli 1988 niet enkel de vijf experimenten basiseducatie van het VCVO te verlengen tot 31 juli 1989, maar legde ook een planning en werkwijze vast voor de uitwerking van een definitieve regeling. Die planning is gedeeltelijk achterhaald door de uitbreiding van bevoegdheden en samenstelling van de Executieve en door de exclusieve toewijzing van de bevoegdheid

voor de basiseducatie aan de Gemeenschapsminister van Onderwijs.

Een aantal bepalingen uit dit Executievebesluit blijven echter essentieel voor de te volgen procedure.

1. Een kabinetswerkgroep onder leiding van de Gemeenschapsminister van Onderwijs moet tot consensus komen over een nota betreffende de krachtlijnen voor een definitieve regeling voor de basiseducatie, opgesteld door de Vlaamse Onderwijsminister. In deze werkgroep zijn de Ministers van Cultuur, Welzijn, Begroting en Tewerkstelling vertegenwoordigd.

Werden er reeds initiatieven genomen om deze kabinetswerkgroep op te starten ?

Heeft deze werkgroep ook een coördinerende rol te spelen ten opzichte van de vele initiatieven in de sfeer van de basiseducatie die buiten de rechtstreekse bevoegdheden vallen van de Onderwijsminister, maar momenteel ressorteren onder de bevoegdheid van één van de andere Gemeenschapsministers in die werkgroep ?

2. Het Executievebesluit voorzag een stuurgroep die vanaf ongeveer 1 november 1988 de bereikte consensus zou bespreken en uitwerken met de betrokken sector en externe deskundigen, met het oog op een definitieve regeling vóór 31 juli 1989.

Hoe zal deze stuurgroep worden samengesteld ?

Hoe zal de Minister de vastgelegde planning, door de feiten achterhaald, aanpassen aan de nieuwe omstandigheden ?

De Voorzitter : Minister Coens heeft het woord.

Minister D. Coens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, de beslissing van 27 juli 1988 waarnaar de heer Lauwers verwijst, werd genomen naar aanleiding van het gemeenschappelijk voorstel van de Gemeenschapsminister van Onderwijs en de Gemeenschapsminister van Cultuur om het zogenaamde VCVO-experiment basiseducatie

met één jaar te verlengen en daartoe een gezamenlijke financiering door Onderwijs en Cultuur te voorzien. Het voorstel van de beide Gemeenschapsministers gold de globale periode 1 september 1988 tot 31 juli 1989.

De Vlaamse Executieve besliste evenwel slechts haar goedkeuring te verlenen aan de voorgestelde financieringswijze voor de periode 1 september tot 31 december 1988.

Voor de periode 1 januari tot 31 juli 1989 zou de Vlaamse Executieve de beslissing later treffen. Tot daar het historisch relaas.

Ik heb mij voorgenomen, op één van de eerstvolgende bijeenkomsten aan de Vlaamse Executieve het probleem van de financiering voor te leggen, waarvoor inmiddels reeds tussen mijzelf en de Gemeenschapsminister van Cultuur de nodige afspraken zijn gemaakt.

Dat deze beslissing niet eerder kon worden voorgelegd aan de Vlaamse Executieve heeft te maken met het feit dat de begroting 1989 slechts in de loop van de maand april door de Vlaamse Executieve kon worden goedgekeurd en dat ik derhalve zekerheid wenste over het beschikbaar zijn van de nodige kredieten, namelijk op het Fonds voor Onderwijs en Vorming.

Naar aanleiding van de financiële regeling voor de eerste helft 1989 zal ik ook aan de Vlaamse Executieve de krachtlijnen meedelen van mijn voorstellen in verband met basiseducatie. Het Regeerakkoord dateert van februari. Dit gegeven, samen met het feit dat slechts in april de ontwerp-begroting 1989 werd goedgekeurd door de Executieve, maakt dat zulks niet eerder kon gebeuren. Beide gegevens zullen het mijns inziens noodzakelijk maken dat wij nog zullen moeten rekening houden met een overgangperiode voor 1989. Die overgangperiode moet zo vlot en degelijk mogelijk worden verzekerd.

Bij mijn voorstellen in de Vlaamse Executieve zal ik ook verwijzen naar de beslissing van de Vlaamse Executieve van 27 juli 1988. De Vlaamse

Coens

Executieve zal op dat ogenblik oordelen of zij mijn voorstellen in een Executieve-werkgroep zal laten bespreken, in een al dan niet gewijzigde samenstelling, rekening houdend met de bevoegdheidsverdeling van de Vlaamse Executieve.

In ieder geval heb ik mij voorgenomen om nog in de loop van de maand mei een gesprek te organiseren tussen mijn Kabinet en het VCVO, omwille van de rol die het VCVO heeft vervuld bij het zoeken naar een overgangsregeling voor de basiseducatie in afwachting dat er een specifieke regeling tot stand komt alleen op basis van een nieuw decreet, zoals voorgesteld in het Regeerakkoord, uitgaande van en in de sector van het onderwijs. Ik meen dat zo'n gesprek absoluut noodzakelijk is en zo spoedig mogelijk moet doorgaan, ook omwille van de situatie van het betrokken personeel.

De basiseducatie is een belangrijk punt van het Regeerakkoord. De experimenten ter zake zijn bijzonder Waardevol en dienen te worden verder gezet. Wij moeten een decretale regeling uitwerken waarvoor de Executieve de nodige beslissingen dient te nemen. Wij zullen de Executieve in staat stellen om met kennis van zaken op basis van gesprekken en overleg, meer bepaald met het VEVO, voorstellen te doen. Het is evident dat alle betrokken collega's ook in die werkgroep zullen worden opgenomen, teneinde een zo goed mogelijk uitgewerkt ontwerp voor basiseducatie tot stand te brengen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van mevrouw N. Maes tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het onderwijs voor sociale promotie

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Maes tot de heer Coens, Gemeen-

schapsminister van Onderwijs, over het onderwijs voor sociale promotie.

Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in het ontwerp van decreet tot opschorting van nieuwe programmaties in Sociale Promotie voor het schooljaar 1989-1990 schuilt een belemmering voor de verdere ontwikkeling voor het onderwijs voor sociale promotie.

De parallelle opleidingen, ingericht door RVA en ook de middenstandsopleidingen kunnen zich ongestoord, in alle vrijheid en met ruime middelen van de Vlaamse Gemeenschap en van het ESF, verder blijven ontwikkelen.

Vindt u niet, mijnheer de Minister, dat het onderwijs voor Sociale Promotie gediscrimineerd wordt ten opzichte van de parallelle opleidingen ?

Kan in artikel 10bis de vermelding „opschorting van programmatie 1989-1990” omgebogen worden tot „selectieve en beperkte programma-tie” ?

Zo niet, wat is hiervoor de reden ?

Hoe kan een verdere discriminatie voorkomen worden ?

Gezien het belang van het onderwijs voor Sociale Promotie voor de navorming en het tweedekansonderwijs is een selectieve programmatie in elk geval gewenst.

Bij deze programmatie zou men rekening kunnen houden met de lessen gegeven in 1989-1990 en in de voorgaande jaren. Voor de toekomst zou in verband met de urgente noden een selectieve programmatie kunnen worden aangewend voor het uitbreiden van de lessen, voor de nieuwe technologieën die leiden tot betere kansen op de arbeidsmarkt. De opschorting lijkt in elk geval niet gewenst.

Werd met deze argumenten rekening gehouden ?

De Voorzitter : Minister Coens heeft het woord.

Minister Coens (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, de vraag van mevrouw Maes werd wellicht gesteld na lectuur van ontwerpen en werkt teksten.

Ik wil echter niet loochenen dat de omvang van de aanvraag van het aantal nieuwe programmaties op basis van koninklijk besluit nummer 461 voor het schooljaar 1989-1990 elke verwachting overtreft.

De vraag naar volwasseneneducatie is groot, niet alleen het onderwijs, maar eveneens de RVA, de middenstandsopleiding en het vormingswerk.

Nu de Vlaamse Executieve de volledige bevoegdheid heeft over al deze materies is er geen enkele reden meer om een coherent beleid in deze nog langer uit te stellen.

Om de beschikbare middelen goed te kunnen besteden moet afgesproken worden wie wat zal doen, zodat enerzijds overlappingsen vermeden worden en anderzijds nagegaan wordt of er voor elke gerechtvaardigde vraag een antwoord wordt geboden.

De belastingbetaler mag dit redelijkerwijze van een goed coherent beleid verwachten.

Er is meer tijd nodig om deze coherente visie te ontwikkelen en de plaats van sociale promotie hierin te bepalen.

Met de beschikbare middelen moet nu voorzichtig worden omgesprongen. Het zou echter onverantwoord zijn als gemakkelijksoplossing een vorm van remwet terug in te voeren.

Vandaar dat het ontwerp van onderwijsdecreet, dat wij morgen ter goedkeuring voorleggen, voorziet in een selectieve programmatiemogelijkheid.

Nieuwe afdelingen of andere onderdelen van afdelingen zullen bij besluit van de Vlaamse Executieve worden opgericht of in de toelageregeling worden opgenomen na gunstig advies van de Vaste Raad voor de leergangen van hoger niveau en van de Hoge Raad voor Technisch en Beroepsse-

Coens

cundair Onderwijs voor de leergangen van secundair niveau.

Zowel de onderwijsnetten als de socie-economische milieus zullen bij de besluitvorming worden betrokken.

De gehanteerde criteria om tot een positief advies te komen, zullen eveneens worden medegegeeld.

Ik meen met dit antwoord aan uw fundamentele bekommernis en vraag naar een selectieve programmatie tegemoet te komen.

Terloops is het goed te weten dat tenminste 381 nieuwe leergangen werden aangevraagd op secundair niveau en 105 nieuwe leergangen op niveau hoger onderwijs.

Ik heb het hier niet over herstructureringen of omvormingen. Dat aantal is te hoog.

De aanvragen met betrekking tot nieuwe technologieën maken in het geheel een minderheid uit.

Zij zullen ongetwijfeld voorrang krijgen en aan de bevoegde instanties en aan de Vlaamse Raad ter goedkeuring worden voorgelegd.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de open wedstrijd betreffende een logo voor Vlaanderen

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Beul tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de open wedstrijd betreffende een logo voor Vlaanderen.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, op 20 januari 1989 liet u, via een persmededeling, aan alle geïnteresseerden weten dat u een open wedstrijd inrichtte met het doel „een logo te ontwerpen dat Vlaanderen in het buitenland als vooruitstrevende, kwalitatief hoogstaande en herkenbare regio kan presenteren”.

Het bekroonde ontwerp zou officieel worden voorgesteld ter gelegenheid van Flanders Technology, vorige week te Gent. Dit is, bij mijn weten, niet gebeurd. Er is dus kennelijk met deze open wedstrijd iets mis gelopen, wellicht omdat hij al te amateuristisch werd georganiseerd.

Is de Minister inmiddels ook niet tot het besluit gekomen dat hij zich voor een kwalitatief symbool of merkteken voor Vlaanderen beter zou richten tot de professionele grafische vormgevers in Vlaanderen in plaats van tot iedereen ; dat hij deze mensen een behoorlijke tijdsspanne moet gunnen, en een vergoeding moet geven die in verhouding staat met wat gevraagd wordt ; dat hij veel duidelijker moet aangeven wat onder „logo” verstaan wordt en hoe dit zal worden gebruikt ; dat hij de samenstelling van de jury beter bekend moet maken ; dat hij het auteursrecht moet beschouwen als een moreel verworven recht, dat niet kan afgestaan worden ; en dat hij de winnaar best ook zou belasten met het uitwerken van de gewenste „huisstijl” ?

Misschien zullen dan voldoende beroepsmensen in de grafische vormgeving geïnteresseerd zijn, en kan wellicht een kwalitatief hoogstaand ontwerp worden gekozen.

Ten slotte nog dit. Waarom vindt de Minister onze Vlaamse Leeuw als merkteken „minder aangewezen” ? Betekent het uitsluiten van dit historisch Vlaamse symbool bij uitstek niet meteen het ontnemen van een deel van de Vlaamse identiteit ? De aangehaalde „argumentatie” is toch al te zwak. Moeten de Nederlanders morgen de kleuren van hun vlag veranderen omdat bij voorbeeld Fransen en Amerikanen dezelfde kleuren in hun vaandel voeren ?

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, in antwoord op zijn vraag kan ik het geachte lid meedelen dat op 20 januari jongstleden inderdaad een open wedstrijd werd aangekondigd met als doel een logo te ontwerpen dat Vlaanderen in het buitenland als vooruitstrevende, kwalitatief hoogstaande en herkenbare regio kan presenteren. De logo-wedstrijd stond open voor zowel professionele als niet-professionele grafici.

Tot de organisatie van een dergelijke „open wedstrijd” werd overgegaan, nadat het Commissariaat-generaal voor de Internationale Samenwerking eerst een beroep had gedaan op vijf professionele ontwerpers, wier ontwerpstukken het „Adviescomité Promotie Vlaanderen” niet konden overtuigen. Dit Adviescomité werd door mij, in overleg met het Ministerieel Comité voor Externe Betrekkingen, samengesteld om over de promotie van Vlaanderen in het buitenland op een deskundige manier

De in 1990 voorziene nationale kampioenschappen veldrijden in het domein Hofstade-Strand : onderwerp van een vraag van SP-Raadslid J. Timmermans

---

Geens

geadviseerd te worden. De samenstelling van dit Adviescomité Promotie Vlaanderen werd overigens publiek meegedeeld.

De open wedstrijd „Logo voor Vlaanderen” liep van 20 januari tot 10 maart jongstleden, wat mij een redelijke periode lijkt voor het indienen van een set werktekeningen.

Het wedstrijdreglement bepaalde dat voor de praktische uitvoering van het geselecteerde logo binnen de huisstijl van de Vlaamse Regering, het nodige overleg, tussen de organisatoren van de wedstrijd en de laureaat zou plaatsvinden. Voor het afstaan van de rechten op de reproducties ervan, bepaalde het reglement dat een afzonderlijk contract met de laureaat zou worden gesloten.

Uiteindelijk werden 403 ontwerp-logo's door 340 verschillende ontwerpers ingestuurd. Na drie deliberatierondes, selecteerde het Adviescomité drie ontwerp-logo's, die ik op 23 maart jongstleden aan de Vlaamse Executieve voorlegde. De Vlaamse Executieve oordeelde dat de drie ontwerpen weliswaar grafisch origineel en technisch hoogstaand waren, maar dat ze onvoldoende beantwoordden aan de centrale doelstelling, namelijk het visualiseren van een internationaal herkenbaar kwaliteitslabel voor de Vlaamse Gemeenschap. Het Adviescomité Promotie Vlaanderen werd intussen belast met het uitvoeren van een grondig onderzoek van de resultaten en het uitwerken van nieuwe voorstellen.

Het is overigens, in tegenstelling met wat door sommigen beweerd werd, nooit mijn bedoeling geweest om door het ontwerpen van een internationaal promotioneel logo voor Vlaanderen, de officiële vlag en het officiële wapen van de Vlaamse Gemeenschap in vraag te stellen, laat staan te wijzigen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de vraag van de vliegtuigconstructeurs om deel te nemen aan het onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma voor een nieuw gevechtsvliegtuig en zulks vanuit de keuze voor een vredeseconomie

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van Dienderen tot de heer De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de vraag van de vliegtuigconstructeurs om deel te nemen aan het onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma voor een nieuw gevechtsvliegtuig en zulks vanuit de keuze voor een vredeseconomie.

De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, wij stellen het verheugend verschijnsel vast dat de vredesbeweging in dit land blijft scoren. Zij blijft niet alleen tienduizenden mensen op de been brengen maar zij heeft ook al invloed op het woordgebruik van het militair industrieel complex. Verschillende collega's hebben dit kunnen vaststellen wanneer zij van Gebecoma, de beroepsvereniging van de vliegtuigconstructeurs, een studie hebben gekregen. Daarin ijvert deze vereniging ervoor om het nieuwe gevechtsvliegtuig voor volgende eeuw niet als een offensief wapen maar als een defensief wapen voor te stellen. Zij tracht het aan ons te verkopen als een defensief wapen.

Volgens de vliegtuigconstructeurs is deelname aan het onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma van een nieuw gevechtsvliegtuig voor volgende eeuw noodzakelijk voor het voortbestaan van de Belgische luchtvaartindustrie. De nationale Minister van Defensie heeft de industriële doorverwezen naar de Gewestregeringen voor mogelijke steun.

Mijnheer de Minister, werd die vraag

reeds aan u gericht ? Hoe reageert de Vlaamse Regering hierop ? Is u zinnens een dergelijke militaire industrie te ondersteunen rekening houdend met het weinige geld dat wij in Vlaanderen hebben voor industriële renovatie ? Ter zake verwijs ik naar soortgelijke ondernemingen in Wallonië die het erg moeilijk hebben en naar het eigen OIP in Gent dat over kop is gegaan. }

Ik stel mij de vraag of wij onze, beperkte middelen niet veel beter zouden besteden aan een economische sector met toekomst en hiermee bedoel ik de milieutechnologie.

Mijnheer de Minister, staat u daar principieel achter ? Ik neem aan dat u dat wel doet, maar dan vraag ik mij af wat u in dat verband concreet aahpakt. Beperkt u zich ook tot een aanpassing van het woordgebruik, zoals de heren van Gebecoma of kunt u aantonen dat u met uw beleid inderdaad de vredeseconomie in Vlaanderen op weg wil helpen ?

De Voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik heb de eer het geachte lid, omtrent de mogelijke steun van de Gewesten — in casu het Vlaamse Gewest — inzake de deelname aan het onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma van een nieuw gevechtsvliegtuig, het volgende mede te delen.

Onafgezien van een persconferentie van 18 april 1989, waarvan ik de inhoud via de pers vernomen heb, hebben de vliegtuigconstructeurs tot op heden geen concrete dossiers, noch aanvragen voor steun inzake onderzoeks- en ontwikkelingskosten voor een nieuw gevechtsvliegtuig bij het Vlaamse Gewest ingediend.

Het militaire aankoopbeleid, en derhalve de mogelijke aankoop van een nieuw gevechtsvliegtuig, waarvoor zich drie kandidaten aandienen : AGILE FALCON (General Dynamics), RAFALE (Dassault) en EFA (European Fighter Aircraft), behoort onverminderd bij de nationale overheid en inzonderheid bij de Minister

De Batselier

van Defensie. Een beslissing ter zake werd uitgesteld.

Het feit dat de nationale Minister van Defensie, onder meer vanuit een bekommernis van transparantie van prijzen, de ontwikkelings- en onderzoekskosten, die aan deze aankoopprogramma's verbonden zijn, niet op zijn begroting wil laten wegen, betekent niet dat deze in het kader van de huidige bevoegdheidsverdeling automatisch ten laste van de Gewesten vallen.

Vermits militaire aankopen een nationale bevoegdheidsmaterie vormen kunnen de Gewesten weliswaar uitgenodigd worden deel te nemen aan een onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma dat samenhangt met een mogelijk aankoopprogramma. Vanuit de nationale overheid werd hieromtrent tot op heden geen initiatief genomen.

Anderzijds kunnen de Gewesten de hen toegewezen bevoegdheden inzake wetenschappelijk onderzoek autonoom uitoefenen. Dit betekent dat de Gewesten R & D-steun kunnen toekennen om, in het kader van hun industriële politiek, de ontwikkeling van hun eigen industrie of industrieel weefsel te bevorderen.

Kortom, vanuit de vliegtuigindustrie, noch vanuit de nationale overheid werden concrete vragen gesteld naar de Vlaamse Regering om steunverlening inzake deelname aan mogelijke onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's voor een nieuw gevechtsvliegtuig. De Vlaamse Regering heeft ter zake geen enkel programma, noch initiatief en voorbereiding.

Ik ben van oordeel dat de opportuniteit van militaire bestellingen eerder moet kaderen in een politiek van defensie en internationale ontwapening, dan van industrie-politieke overwegingen.

Ik ben dan ook geen voorstander van uitbreiding van industriële capaciteiten in militaire toepassingen.

De quasi afwezigheid van militaire industrie in Vlaanderen beoordeel ik als positief. De toeleveringscapacitei-

ten inzake elektronica, composieten en dergelijke kunnen daarbij niet als militaire industrie gerekend worden, temeer daar zij in se niet afhankelijk zijn van militaire bestellingen.

Selectiviteit inzake investeringen en R & D-programma's moet worden afgestemd op de sterke punten en segmenten van de Vlaamse economie, op de aanwezige ontwikkelingsmogelijkheden, en op maatschappelijk nuttige toepassingen zoals milieu-technologie.

Een sterkere Vlaamse aanwezigheid in telecombestedingen, nituwe technologieprogramma's, bij voorbeeld inzake leefmilieu, Europese kaderprogramma's, burgerluchtvaartprogramma's, en dergelijke, beantwoordt volgens mij beter aan deze doelstellingen dan aan een geforceerde aanwezigheid in militaire luchtvaartprogramma's en militaire industrie.

Zo bij voorbeeld zal in de sector van de nieuwe materialen en composieten — en ik gebruik dit voorbeeld omdat ontwikkeling van composieten sterk werd bevorderd door R & D in het kader van militaire bestellingen — die ontwikkelingen worden bevorderd die met minder milieubezwaren tot nuttige toepassingen aanleiding geven.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer L. Peeters tot de heer N. de Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de economische herwaardering van de Zennevallei

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Leo Peeters tot de heer De Batselier, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de economische herwaardering van de Zennevallei.

De heer Leo Peeters heeft het woord.

De heer L. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik zou hier de zeer mooie belofte in herinnering kunnen brengen die werden gedaan bij de sluiting van het bedrijf Michelin door de vorige en de huidige Voorzitter van de Vlaamse Executieve om voor reconversie een bedrag van benaderend 250 miljoen ter beschikking te stellen.

Van deze belofte is er echter zeer weinig tot stand gekomen, namelijk zestien miljoen voor het hergebruiken van de Michelin-site en voor de beroepsopleidingsprojecten.

Er zijn evenwel zeer duidelijke signalen — en ik verwijs hiervoor naar de resultaten van het onderzoek van de Kamer voor Handel en Nijverheid van het arrondissement Halle-Vilvoorde en van de Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen — dat de Zennevallei een sociaal-economisch probleemgebied aan het worden is, niettegenstaande de gunstige economische evolutie in het Arrondissement zelf.

Inderdaad, op basis van een vergelijkend onderzoek met als entiteit de gemeente, worden belangrijke subregionale verschillen aangetoond met betrekking tot inkomens, werkloosheid, demografische structuur en sociaal-economische indicatoren.

De Vlaamse Executieve heeft ondertussen wel een aantal probleemgebieden erkend en neemt een aantal lovenswaardige initiatieven om een economische relance in deze gebieden te helpen tot stand brengen. De Zennevallei, die historisch een belangrijke werkgelegenheidskern is geweest en dus nu gekenmerkt wordt door een industriële teloorgang zonder enige vernieuwing, evolueert zonder enige twijfel naar een economisch noodgebied en ter zake dringen er zich ongetwijfeld maatregelen op.

Het mag immers niet zo zijn dat het beleid slechts maatregelen mogelijk maakt op het ogenblik dat dit gebied ook effectief in de rode cijfers is terecht gekomen.

L. Peeters

Er zijn voldoende signalen en het is dan ook aangewezen dat vanuit het beleid relancemaatregelen worden uitgewerkt.

Omwille van het uitblijven van nieuwe investeringen werden onlangs enkele lovenswaardige initiatieven genomen door de intercommunale Haviland en de GOM-Vlaams Brabant en wordt er momenteel sterk gerekend op de medewerking van de Vlaamse Minister voor Economie.

Ter zake wens ik u een aantal concrete vragen voor te leggen :

1. bestaat de mogelijkheid om de Zennevallei binnen de Vlaamse Executieve te erkennen als economisch nood- en probleemgebied op basis van de recente cijfers van de SERV ?

2. Bij de verkoop van BREC in Lot kwam een bedrag van 160 miljoen vrij van de GIMV-participatie. Op welke manier kan en zal dit bedrag worden geïnvesteerd in de Zennevallei ?

3. Is er een concreet project voor het hergebruiken van de oude ACEC-site te Drogenbos.

Deze beslissing tot het opnieuw in gebruik stellen van bestaande industriële gebouwen is ongetwijfeld een goede zaak en maakt economische relance mogelijk zonder de woonwerkrelatie of het milieu verder te belasten.

Kunnen voor dit of voor soortgelijke projecten steunmaatregelen worden voorzien binnen de Vlaamse Executieve en overweegt u ter zake verdere initiatieven ?

De Voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, reeds sinds begin 1986 werden in het kader van een reconversie- en expansiebeleid maatregelen aangekondigd voor die gebieden die niet door de EG als ontwikkelingszone erkend werden, en die geconfronteerd worden met een economische of structurele achterstand.

In het Vlaams Regeerprogramma werd daarom voorzien dat specifieke maatregelen zullen genomen worden voor die probleemgebieden die hiervoor, op basis van relevante regionale sociaal-economische indicatoren en na advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, in aanmerking komen.

Met het oog op het afbakenen van deze gebieden werd aan de SERV advies gevraagd.

Door de SERV werden, in zijn rapport over de regionale ontwikkelingsindex, negen varianten onderzocht, gekenmerkt door een verschillende weging van respectievelijk inkomens- en werkgelegenheidsvariabelen, waarbij enerzijds een statistische benadering werd gehanteerd, en anderzijds de evolutie van deze variabelen in rekening werd gebracht.

Uit deze SERV-analyse komen naast de erkende ontwikkelingszones bijna steeds dezelfde probleemgebieden naar voren.

De Zennevallei komt als probleemgebied in beeld wanneer de criteria, die door de EG-commissie worden vooropgezet in het kader van doelstelling 2, namelijk de omschakeling van regio's getroffen door een ernstige achteruitgang van de industrie, worden gehanteerd.

Dit door de SERV ontwikkelde analysekader wordt momenteel verder verfijnd en zal aan het VESOC-overleg worden voorgelegd.

Bij de verkoop van de participatie van het Vlaamse Gewest in de NV BREC werd 160 miljoen frank voor investeringsprojecten in de Zennevallei vooropgesteld.

Aan de GIMV werd opdracht gegeven een strategie uit te werken voor een meer actieve politiek naar subregio's die het economisch gezien minder goed doen en die niet door een specifieke investeringsmaatschappij worden behandeld.

De GIMV werkt momenteel aan een project voor financiering van starters en hoog risico-projecten.

Dit project zal, naast het ter beschik-

king stellen van risicokapitaalfondsen, tevens het opsporen van interessante initiatieven en het actief begeleiden van deze initiatieven in de probleemregio's beogen. Het is duidelijk dat die 160 miljoen op een afzonderlijke rekening van de GIMV staan, speciaal bedoeld voor projecten komende uit de Zennevallei.

Hergebruik en sanering van verlaten bedrijfsruimten kadert in mijn beleidsoptie van een selectief ruimtelijk en industrieel beleid inzake vestigingsvoorwaarden. Eerder dan een ongecoördineerde uitbreiding van industrieterreinen moet deze uitbreiding selectief en planmatig gebeuren en moeten bestaande industrieterreinen maximaal benut kunnen worden.

Dit impliceert dat ook een beleid gevoerd wordt naar selectieve herbestemming en renovatie van verlaten bedrijfsruimten.

Aan de GOM's werd ter zake een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie gevraagd. Hieruit zullen concrete beleidsmaatregelen genomen worden. Ik wil hier wel aan toevoegen dat deze maatregelen moeten worden genomen in samenwerking met de heer Waltiel, die bevoegd is voor de Ruimtelijke Ordening.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het jachtrecht in het binnenbekken en de aanleg van een vijver in het buitenbekken van het Schulensbroek

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Brepoels tot de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het jachtrecht in het binnenbekken en de aanleg van een vijver in het buitenbekken van het Schulensbroek.

Mevrouw Brepoels heeft het woord.

Mevrouw F. Brepoels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ingevolge waterbeheersingswerken werd in het Schulensbroek een wachtbekken aangelegd alsook de dijken van het binnenbekken.

De gronden van dit binnenbekken zijn eigendom van de Vlaamse Gemeenschap. Het Schulensbroek is volgens natuurverenigingen van nationale betekenis omwille van het voorkomen en het broeden van water- en weidevogels. Bij besluit van de Vlaamse Executieve werd het Schulensbroek waarschijnlijk daarom als waardevol biotoop beschermd.

Op 17 januari jongstleden stelde ik de Minister een schriftelijke vraag betreffende het jachtrecht in het binnenbekken van het Schulensbroek.

Vandaag wordt er in dat binnenbekken nog steeds gejaagd.

Graag vernam ik van de Minister of er inderdaad een jachtrecht bestaat in hogervernoemd binnenbekken.

Zo ja, acht de Minister het dan niet wenselijk dit jachtrecht af te kopen ?

Zo neen, zou de Minister mij dan kunnen zeggen welke maatregelen hij hiertegen zal nemen ?

Momenteel werd er door de vroegere eigenaar in het buitenbekken een reëlfwijziging aangebracht door de aanleg van een vijver.

Kan de Minister mij meedelen welke stappen hij zal ondernemen om dit gebied te vrijwaren van dit soort illegaliteiten ?

Kan de Minister mij tot slot meedelen welke stappen hij zal ondernemen om in het kader van de EG-vogelrichtlijn de bescherming tegen jacht en vogelvangst van het globale gebied te verwezenlijken ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, wat het eerste deel van deze vraag betreft, moet ik het geachte lid verwijzen naar mijn antwoord op haar schriftelijke vraag nr. 116 van 17 januari 1989.

Tot op heden is inzake jachtrecht in het Schulensbroek geen wijziging opgetreden, aangezien de gerechtelijke procedure met betrekking tot de ont-eigening nog niet werd afgehandeld. Wij wachten daarop voor we bijkomende initiatieven nemen.

Wat het tweede deel van de vraag betreft, moet ik het lid erop wijzen dat de Vlaamse Gemeenschap thans geen eigenaar is van het geciteerde „buitenbekken” en de genoemde reëlfwijziging derhalve niet onder mijn bevoegdheid valt maar volledig kadert in de wetgeving op de Ruimtelijke Ordening en de Stedebouw, waarvoor ik naar mijn collega, Minister Waltniel die ter zake bevoegd is, verwijs.

Wat de toepassing van de EG-vogelrichtlijn betreft, kan ik aan het lid mededelen dat mijn diensten momenteel een voorstel tot bescherming van deze gebieden uitwerken. Binnen enkele maanden is het wellicht mogelijk hierover meer informatie te geven.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer J. Verheyden tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de ruiming van de Laak

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Verheyden tot Minister Kelchtermans over de ruiming van de Laak.

De heer Verheyden heeft het woord.

De heer J. Verheyden : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, zoals u weet is de Laak wellicht een van de meest vervuilde riviertjes van dit land. U kent ook de oorzaak hiervan, met name industriële lozingen vooral van Tessenderlo Chemie, gelegen in de gemeente Tessenderlo, en ook op het grondgebied van de gemeente Ham.

Midden 1988 werd door uw voorgan-

ger, de heer Dupré, een beslissing genomen om de Laak te ruimen. Deze ruiming was noodzakelijk en had eigenlijk reeds veel langer moeten gebeuren ten einde overstromingen te voorkomen.

Instanties die bij Leefmilieu zijn betrokken, en ook de gemeentebesturen die grenzen aan de Laak, waren toen de mening toegedaan dat men een beetje te voorbarig en te vlug handelde, zonder de nodige veiligheidsmaatregelen te treffen. Eigenlijk zou het eerder een stunt zijn geweest in het vooruitzicht van de gemeenteraadsverkiezingen van 9 oktober 1988.

Hoe dan ook, intussen werden de werken aangevat en wordt het slib gepompt naar het afvalwaterwachtbekken van Tessenderlo Chemie. De gemeentebesturen – en ik denk dan vooral aan Ham, Tessenderlo en Laakdal – die nauw bij de Laak zijn betrokken, weten van dit alles niets af.

Om deze reden wil ik aan de heer Minister de volgende vragen stellen.

Ten eerste, op welke datum werden de werken aangevat en op welke plaats ? Naar het schijnt zouden bepaalde gedeelten in het huidige ruimingswerk niet zijn betrokken.

Ten tweede, waarom en op welke datum werden de werken stilgelegd ?

Ten derde, welk gedeelte werd reeds geruimd ?

Ten vierde, wanneer zullen de werken terug worden aangevat ?

Ten vijfde, werd op de bodem van het afvalwaterwachtbekken een folie aangebracht zodat doorsijpelen van water, bezoedeld met zware metalen, niet mogelijk is ?

Ten zesde, was het aanbrengen van deze folie in het bestek voorzien ?

Ten zevende, hoe dikwijls en door wie worden controles uitgeoefend ?

Ten achtste, is de heer Minister ook niet de mening toegedaan dat het best zou zijn dat de gemeentebesturen waar de Laak over hun grondge-

Verheyden

bied stroomt, over een kopij van het lastenboek zouden beschikken ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, in antwoord op de gestelde vragen met betrekking tot de ruiming van de Laak, wil ik het volgende mededelen. Vooraleer antwoord te verstrekken op de zeer concrete vragen van het geachte lid, wens ik te stellen dat alle reeds geruimde en nog te ruimen baggerspecie van het deel van de Laak dat ingedeeld werd als onbevaarbare waterloop van eerste categorie en waarvoor de Dienst Landbouwstructuren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is, uiteindelijk zal worden gestort op een gecontroleerde stortplaats van het type klasse 1 waarvan de bodem met folie wordt afgeschermd.

De ruiming zelf gebeurt op twee verschillende wijzen :

1. de ruimingsspecie met het Laakwater van de bovenloop wordt rechtstreeks in het afvalwaterwachtbekken van Tessenderlo Chemie gepompt. Daar bezinkt de ruimingsspecie en na bezinking zal ze droog geruimd worden en steekvast gestort op een gecontroleerde stortplaats op het bedrijfsterrein ;

2. de ruimingsspecie van de benedenloop wordt naar een van beide daartoe-ingerichte bufferbekkens langs de Laak gepompt ; vanuit en naast deze bufferbekkens wordt het materiaal gescheiden via hydrocyclonage.

Beide fracties, de slibfractie en de zandfractie worden dan naar de gecontroleerde stortplaats afgevoerd. Het Laakwater gaat terug in de Laak.

Gelet op het voorgaande kan als volgt worden geantwoord op de vragen.

1. Het **aanvangsbevel** der werken werd gegeven op :

a. 15 september 1988 voor de baggerwerken ;

b. 5 september 1988 voor de aanleg der bufferbekkens.

De eigenlijke ruimingswerken te veld vingen aan tijdens de week van 6 februari 1989. Het opspuiten in het afvalwaterwachtbekken startte tijdens de week van 13 februari 1989. De ruiming startte op de plaats waar de Laak van tweede naar eerste categorie overgaat.

2. De werken werden niet stil gelegd.

De aanneer heeft een onderbreking ingelast om bedrijfsorganisatorische redenen tijdens de week van 24 februari. Er werden toen nog gesprekken gevoerd tussen de aannemer en de provincie Limburg betreffende eventuele ruimingswerken in de Laak van tweede categorie.

3. De ruiming werd reeds uitgevoerd vanaf het punt waar de Laak van tweede naar eerste categorie overgaat tot 1 km stroomopwaarts van de plaats waar de Laak de weg van Groot-Vorst naar Diest kruist.

4. Van zodra de hydrocyclonage-apparatuur opgesteld is, wordt de ruiming stroomafwaarts aangevat dit wil zeggen rond 15 mei. Het opstellen van de apparatuur ving aan op 25 april.

5. Het afvalwaterwachtbekken bestaat reeds plus minus 25 jaar en heeft geen folie onderaan.

Tot nu toe werd alleen een doorsijpeling van chloriden vastgesteld.

Tessenderlo Chemie zal het bekken na de ruimingswerken volledig leeg maken en van een bodemafdichting voorzien. De beide bufferbekkens langs de Laak zijn wel met een ondoorlatende folie uitgerust.

6. Het bestek inzake beide bufferbekkens voorzag inderdaad in het gebruik van folies.

7. Controle wordt uitgevoerd, ieder wat zijn bevoegdheid betreft, door :

— de Dienst Landbouwstructuur : ruimingswerken ;

- de OVAM (stortplaats en bufferbekkens) ;

— AROL (exploitatie afvalwaterwachtbekken) ;

— VMZ (lozing).

8. Het lastenboek maakt deel uit van de contractuele verbintenis tussen de aannemer en het Vlaamse Gewest.

Het is niet gebruikelijk derden daarvan in kennis te stellen.

Indien de gemeenten vragen hebben inzake de technische aspecten van de onderhoudswerken aan de Laak, kunnen zij zich steeds wenden tot de genoemde overheidsinstellingen, die op een of andere wijze bij het project zijn betrokken.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de stortproblematiek in het Bos van Aa te Zemst

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Leo Peeters tot Minister Kelchtermans over de stortproblematiek in het Bos van Aa te Zemst.

De heer Peeters heeft het woord.

De heer L. Peeters : Mijnheer de Voorzitter, aan de Dienst van de Kolenafoerkanalen van het Bestuur van Waterwegen zou een vergunning worden afgegeven voor een slibstort in het gebied van het Bos van Aa te Zemst en dit niettegenstaande tal van bezwaren werden ingebracht in het beroep tegen de beslissing van de Bestendige Deputatie van de Provincie Brabant.

Het wantrouwen bij de bevolking blijft zeer groot en het is dan ook noodzakelijk sluitende waarborgen te hebben om te vermijden dat de afgifte van deze vergunning en de daaruit voortvloeiende stortactiviteiten ook maar enig risico kunnen inhouden voor het milieu en het landelijke karakter van deze omgeving.

L. Peeters

Op datum van 21 februari 1989 stelde ik een schriftelijke vraag aan Minister Kelchtermans betreffende deze stortproblematiek. Op deze vraag werd geen afdoend antwoord gegeven.

De Minister verklaarde in de onmogelijkheid te verkeren om een antwoord op de gestelde vragen te geven, omwille van het lopend onderzoek binnen zijn diensten.

In de pers werd evenwel recent melding gemaakt van een nakende beslissing omtrent het dossier Bos van Aa.

Op sommige administratieve diensten zouden er zelfs reeds copies van het ministerieel besluit de ronde doen.

Uitgaande van deze veronderstellingen ben ik zo vrij, nu, ongeveer twee maanden later, opnieuw een aantal vragen voor te leggen.

Kan de Minister mij een antwoord geven op volgende vragen.

1. Welk soort slib zal worden aanvaard en welke waarborgen zijn er om zwaar verontreinigd slib te weren ?

2. Welke voorwaarden en controle-middelen zijn er om de verontreiniging van ondergrond en grondwater te vermijden of na te gaan ?

3. Met welke bedoeling zal de eerste stortactiviteit worden gestart op de grens met de gemeente Kapelle-opden-Bos ?

4. Is het nu definitief uitgesloten dat er zich hier ook een stortactiviteit van huishoudelijk afval zal ontwikkelen ?

5. In het gewestplan is voor deze terreinen als nabestemming voorzien landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Zijn er voldoende waarborgen om deze herinrichting als agrarisch gebied mogelijk te maken ?

Bovendien dringt een aanvullend onderzoek zich op – maar misschien valt dit buiten de bevoegdheid van de Minister – betreffende de erg dubieuze manier waarop het gewestplan, mogelijks zelfs na definitieve

goedkeuring, werd bijgekleurd om het gebied vooralsnog als „tijdelijk stort” te laten fungeren.

Het gaat hier namelijk om een eigenaardige omlijnning en inkleuring van dit gebied op het gewestplan.

Een unieke bestemming die nergens anders op het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse zou zijn weerhouden.

Kan de Minister mij vandaag wel een afdoend antwoord geven ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de historiek en de situering van het dossier werd uitgebreid toegelicht in mijn antwoord op de mondelinge vraag van 1 maart 1989 van de heer Vervaeke.

Over het beroep tegen de beslissing van de Bestendige Deputatie van Brabant dd. 2 augustus 1988 waarbij aan de Dienst der Kolenafvoerkanalen van het Ministerie van Openbare Werken – toen nog nationaal – vergunning werd verleend om onderhoudsbaggerspecie te storten op sommige percelen binnen het zandwinningsgebied „Bos van Aa”, heb ik nog geen definitieve beslissing genomen. Dat heb ik eerder ook aan collega Vervaeke gezegd.

Sinds mijn antwoord op de vraag van het geachte lid werd op verzoek en op initiatief van de gemeente Zemst op 22 maart door mijn medewerkers een bezoek aan de stortplaats afgelegd en werd het globale dossier met de gemeente besproken.

Uit dit gesprek is gebleken dat vooral inzake de afwerking en de nabestemming van het terrein nog tal van vragen onbeantwoord zijn gebleven.

Derhalve werd beslist alle betrokkenen uit te nodigen op een vergadering. Dit zijn de gemeente Zemst, de NV Zeekanaal, de Dienst der Kolenafvoerkanalen van het Ministerie van Openbare Werken, de NV De Dijkker en de OVAM.

Deze vergadering zal tijdens de eerste helft van mei georganiseerd wor-

den en wordt thans voorbereid door OVAM.

Op grond van de resultaten van deze bijeenkomst zal ik over het beroepsdossier vervolgens een beslissing treffen.

Onverminderd het voorgaande kan ik op de concrete vragen van het geachte lid toch het volgende antwoorden.

1. Welke ruimingsspecie aanvaard kan worden hangt af van de milieutechnische kwaliteit van de stortplaats zelf :

– op een stortplaats ingericht volgens klasse-1 voorwaarden kan verontreinigde specie gestort worden ;

– op een klasse-3 stortplaats kan alleen voldoende zuivere specie gestort worden ;

2. Een klasse-1 stortplaats dient uitgerust te zijn met een bodemafdichting – klei, folie – ; ze wordt onder meer gecontroleerd via peilputten.

3. Wat de aanvang van de stortactiviteiten betreft is geen enkele beslissing genomen. Er werd geen stortplan goedgekeurd.

4. Er is thans geen enkele vergunningsaanvraag voor het storten van huisvuil bij mijn diensten bekend.

5. De herinrichting van het gebied dat als stortzone werd ingekleurd op het gewestplan met als nabestemming Jandschappelijk waardevol gebied” is pas mogelijk na het beëindigen van de zandwinning. Dat kan eventueel in fasen gebeuren.

In de mate dat het gebied volgestort wordt met afval (baggerspecie, bouwafval . . .) conform een stortvergunning, dient de vergunninghouder de stortplaats na volstorting af te werken conform de op dat moment geldende nabestemmingsvoorschriften.

Voor de bijkomende vraag verwijs ik naar mijn collega Waltiel.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de in 1990 voorziene nationale kampioenschappen veldrijden in het domein Hofstade-Strand

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Timmermans tot Minister Kelchtermans en de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de in 1990 voorziene nationale kampioenschappen veldrijden in het domein Hofstade-Strand.

De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, het Domein Hofstade-Strand in Hofstade, en deelgemeente van Zemst, dat beheerd wordt door de Vlaamse Gemeenschap omvat een ruim recreatief gedeelte met onder meer een natuurbad en een groot binnenstrand, maar ook een zeker zo groot gedeelte dat met een koninklijk besluit in 1977 beschermd werd als landschap met speciale aandacht voor de ongereptheid ervan en voor de aanwezige flora en fauna.

Nu kondigt de Koninklijke Belgische Wielrijdersbond en de plaatselijke wielierclub aan dat juist in dat Domein, zowel in het recreatief gedeelte als in het landschapsgedeelte — een parcours zou al uitgestippeld zijn — gedurende twee dagen in januari 1990 de nationale kampioenschappen veldrijden, cyclocross, zullen georganiseerd worden.

Is het nu werkelijk nodig dat in een beschermd landschapsgedeelte, dat weliswaar toegankelijk is voor Mandelaars, joggers en hengelaars, een druk sportevenement voor amateurs en voor beroepswielrenners moet georganiseerd worden met al de duizenden toeschouwers en al wat daarbij komt kijken aan ingrepen en nering ? Kan men nu werkelijk een beschermd natuurgebied niet met rust laten ? Zulke belasting is niet verenigbaar met de geest van het beschermingsbesluit.

Heeft de bevoegde administratie van de Vlaamse Gemeenschap en onder meer het Bestuur Monumenten en Landschappen dat moet waken op de toepassing van de beschermingsbesluiten hierover reeds advies gegeven ? Zulke waardevolle landschappen — anders zouden ze niet beschermd worden — belast men beter niet met zulke organisatie ?

Voor veldrijden in Zemst kan men zeer goed een alternatief parcours elders in de gemeente vinden waardoor het karakter van het Domein Hofstade-Strand ontzien wordt. Of heeft de wielrijdersbond alleen maar oog voor de gemakkelijke en goedkope organisatie in een groot omheind domein met het oog op het incasseren van zoveel mogelijk toegangsprijzen ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik zal niet alleen in eigen naam antwoorden maar ook in naam van mijn collega Minister Dewael die momenteel in een commissievergadering weerhouden is. Ik kan u dus het volgende mededelen.

De leidend ambtenaar van BLOSO heeft op 18 april 1989 aan het College van Burgemeester en Schepenen van Zemst laten weten dat het BLOSO niet bereid is het domein Hofstade ter beschikking te stellen van het Belgisch Kampioenschap cyclocross onder meer om reden dat de omloop door een beschermd natuurgebied zou lopen. Hierbij aansluitend kan ik u mededelen dat voor de organisatie van cyclocross-wedstrijden geen reglementaire vergunningsplicht is voorzien. Enkel de eigenaar van het te gebruiken domein moet zich hierover akkoord verklaren.

Ik neem aan dat daarmee ondubbelzinnig op uw vraag is geantwoord.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Beroep op het Reglement

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord bij ordemotie over onze werkzaamheden en specifiek in verband met de Commissies. Ik heb zopas van collega Geysels vernomen dat u in antwoord op zijn vraag heeft gezegd dat er een beslissing is van het Bureau om de bespreking van de begrotingen in Commissie te laten plaatsvinden. Ik wil hier beklemtonen dat het om een beslissing gaat meerderheid tegen minderheid. Ook wil ik ter zake mededelen — en dit is belangrijk — dat deze beslissing werd genomen in de wetenschap dat het verantwoordingsprogramma ook inzake de vroegere bevoegdheden zeven dagen vóór de behandeling ervan aan de leden zou toegestuurd zijn. In de Commissie voor de Media heb ik vanmorgen vastgesteld dat een aantal collega's nu pas het verantwoordingsprogramma hebben ontvangen. Dit betekent dat hier de termijn van zeven dagen niet werd gerespecteerd.

Mijnheer de Voorzitter, u als beschermer van het Reglement vraag ik of artikel 66, paragraaf 3, nog enige betekenis heeft. U weet dat wij ons soepel hebben opgesteld bij het aanvangen van de behandeling van de begroting. Wat de documenten in verband met de parastatalen betreft, die normaal ook noodzakelijk zijn, konden wij ons nog neerleggen bij enige vertraging. Een verantwoordingsprogramma echter, dat vandaag nog onvolledig is omdat de nieuwe bevoegdheden daarin nog niet zijn vervat — nieuwe bevoegdheden die tweedèrde van de totale begroting uitmaken — is onmisbaar voor een degelijke behandeling in de Commissie.

De Voorzitter : Aangezien het reeds de tweede maal is dat het woord wordt gevraagd over deze materie vraag ik of nog iemand het woord wenst te nemen.

De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, vorige week hebben wij het voorstel geformuleerd dat in elk

Verhaegen

geval een onderscheid zou worden gemaakt tussen de middelen- en uitgavenbegroting. Ik ben het eens met een advies dat in de Commissie voor de Financiën werd naar voren gebracht, met name dat de eindstemming in de Commissie voor de Financiën slechts zou gebeuren wanneer ook de verschillende commissies een advies hebben uitgebracht over de uitgaven. De globale begroting moet uiteindelijk in de Commissie voor de Financiën worden goedgekeurd. Wat wij nu doen in de verschillende commissies is een advies geven.

Toch ben ik het eens met collega Denys dat wij de uitgavenbegroting niet ernstig kunnen doornemen zonder de begeleidende stukken. Daarom ben ik van oordeel dat alleen de commissies waar de verantwoordingsstukken zijn ingediend de uitgavenbegroting zouden bestuderen en advies zouden geven.

Ik heb trouwens ook aan alle Ministers van deze Executieve die ik kon bereiken, gevraagd met bekwame spoed deze stukken aan de verschillende leden van de betrokken Commissies over te maken. Hetgeen vanmorgen is tot stand gekomen, is mijns inziens helemaal niet tegen het Reglement. Alle gegevens omtrent de middelenbegroting waren aanwezig. Men kende de verschillende elementen om op dat stuk tot bespreking over te gaan.

De Voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké : Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik denk dat de leden van deze Raad en van het Bureau het erover eens zijn dat het Reglement zo stipt mogelijk moet worden nageleefd. De bespreking die wij daarover vorige week in het Bureau hebben gevoerd, bewijst die mening. Er werd toen een onderscheid gemaakt tussen de middelen- en de uitgavenbegroting. Men dacht dat de middelenbegroting vandaag kon worden aangevat en morgenavond besloten. Ik ben van oordeel dat die afspraak nog steeds overeind staat.

Wat de uitgavenbegroting betreft, is

het zo dat het Reglement voorschrijft dat wij zeven dagen vóór de aanvang van het debat recht hebben op de verantwoordingsstukken.

Daarom blijken moeilijkheden te bestaan. De Executieve deelde ons mee dat zij voor een aantal van de overgedragen bevoegdheden de cijfers slechts van de nationale overheid kon bekomen.

Ik acht dit een verzachtende omstandigheid voor 1989. Bovendien lijkt het mij niet onmogelijk dat de Executieve alsnog verantwoording geeft over de wijze waarop zij zich, hoe dan ook, heeft verbonden bij de bepaling van de bedragen op het vlak van die overgedragen bevoegdheden.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, gezien die omstandigheden is het Bureau vorige week tot de consensus gekomen de middelenbegroting vandaag te laten starten en morgen te beëindigen, met dien verstande dat de stemming daarover plaatsheeft op het ogenblik dat wij eveneens over de uitgavenbegroting stemmen, met name in de tweede helft van juni.

Wat de uitgavenbegroting betreft, meen ik dat wij erop moeten aandringen dat de verantwoordingsstukken zo vlug mogelijk aan de leden worden bezorgd. Dat moet alleszins gebeuren aangaande de vroegere bevoegdheden. Voor de pas overgedragen bevoegdheden ben ik bereid verzachtende omstandigheden in aanmerking te nemen, echter uitsluitend voor dit jaar.

Om de bespreking in de Commissie geen vertraging te laten oplopen, meen ik dat het verstandig zou zijn erop aan te dringen dat, ten eerste, alle ontbrekende stukken zo vlug mogelijk bij de leden worden bezorgd en, ten tweede, de bespreking van de uitgavenbegroting in de Commissie onverwijld kan beginnen.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, wanneer ik de uitleg hoor van collega Hancké dan stel ik mij de vraag op welke wijze de Executieve tweederde van de begroting heeft opgesteld. De heer Hancké zegt dat er heel zware moeilijkheden zijn met de nationale Regering in verband met het bekomen van de cijfers.

Op welke wijze is de begroting opgesteld wanneer men geen kennis heeft, artikel per artikel, van de bevoegdheden die zullen worden overgedragen met daaraan verbonden de kostprijs en de middelen die moeten worden overgeheveld ? De begroting is dus duidelijk op drijfzand gebouwd aangezien men niet over de nodige kennis beschikt.

Het tweede punt gaat over het samen behandelen van de middelen- en de uitgavenbegroting. Wij hebben in de Commissie beslist om de stemming gelijktijdig te houden omdat er een zeer grote verwevenheid is tussen de middelenbegroting en de uitgavenbegroting. Inzake de tewerkstelling worden de middelen automatisch geaffecteerd aan de uitgavenbegrotingspost. Wanneer die verwevenheid bestaat dan moet er worden gewacht tot het hele verantwoordingsprogramma, ook van de uitgaven, klaar is alvorens de begroting verder te bespreken.

Het derde punt is het meest belangrijke en daarover wil ik graag uw visie kennen, mijnheer de Voorzitter. Wat wij hier doen schept een zeer gevaarlijk precedent. Zoals de heer Verhaegen het hier zegt betekent het dat in feite volgens artikel 66, paragraaf 3, dat zegt dat alle bijlagen, het verantwoordingsprogramma behoort daarbij, 7 dagen vóór de behandeling moeten worden rondgestuurd, dat dit eigenlijk geldt voor de bespreking in de Commissie voor Financiën en Begroting en niet voor de deelcommissies. Want, zegt de heer Verhaegen, die deelcommissies zijn maar adviescommissies. Wij moeten nu goed oppassen wat wij doen. Wanneer wij vandaag een beslissing in die zin nemen, betekent dit, dat men, zonder dat de nodige stukken worden rondgestuurd, altijd kan starten met de bespreking in de Commissies omdat het slechts over zogenaamde adviseerende commissies gaat.

Mijnheer de Voorzitter, ik beschouw de deelcommissies toch ietwat anders dan adviescommissies. Weliswaar wordt daar maar gewerkt met indicatieve stemmingen. Maar het onderzoek van de begroting, departement per departement, gebeurt niet in de

Denys

Commissie voor Financiën en Begroting maar wel in de deelcommissies. Indien men dat feit negeert dan betekent dit dat wij hier werken met superparlementsleden en andere en dat de leden van de Commissie voor Financiën en Begroting alles te zeggen hebben en dat de andere leden gewoon maar moeten volgen.

Het is zeer belangrijk dat wij een juiste interpretatie geven aan artikel 66, paragraaf 3.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, men mag mij niet doen zeggen wat ik niet heb gezegd. Misschien heb ik mij niet goed uitgedrukt. Ik zal bijgevolg trachten het zo duidelijk mogelijk te zeggen.

Zolang de Vlaamse Raad reeds werkt was er altijd een globale begroting, een werkwijze die nu door het nationale Parlement wordt nagevolgd. Daarbij werd altijd in acht genomen dat de uiteindelijke beslissing bij de Commissie voor Financiën en Begroting lag. Ik maak er de heer Denys attent op dat een drietal jaren geleden enkele amendementen die in de deelcommissies werden goedgekeurd, werden verworpen in de Commissie voor Financiën en Begroting en dat dit een definitieve beslissing was. Niemand van de Vlaamse Raad kan dus beweren dat de uiteindelijke beslissing over de globale middelenbegroting niet bij de Commissie voor Financiën ligt. Dat is dan geen kwestie van superleden of geen superleden. Dat is het gevolg van een globale begroting en van een beslissing die wij hier reeds acht jaar geleden hebben genomen.

In de tweede plaats is het duidelijk dat wij, wat de uitgaven betreft — en ter zake is er een onderscheid tussen de middelen en de uitgaven — de Commissies telkens een verslag laten naar voren brengen in de Commissie voor Financiën en Begroting. De rapporteur van elke Commissie geeft in de Commissie voor Financiën verslag van de verschillende suggesties die in de Commissies werden gedaan en hij

vermeldt of er al dan niet amendering werd gevraagd.

Mijnheer de Voorzitter, ofschoon theoretisch deze zeven dagen niet gelden, ben ik in elk geval van mening dat slechts op een behoorlijke wijze advies kan worden uitgebracht over een deelelement van de uitgaven. Wanneer de leden enkele dagen voordien in het bezit werden gesteld van de motiveringsstukken waardoor op een behoorlijke wijze aan de leden advies wordt verstrekt, men de bespreking Tiet kan aanvatten in om het even welke Commissie. Wat ik hier zeg, is niet tegenstrijdig, maar vormt een volledig logische gedachtingang die trouwens in ons Reglement kan worden ingeschakeld. Pas als het advies is uitgebracht, de rapporteur is aangesteld en deze laatste zijn document aan de Commissie voor Financiën voorlegt, kan de globale begroting — inkomsten en uitgaven — worden goedgekeurd. Er valt hier toch geen enkele tegenstrijdigheid op te merken in wat ik zeg.

Ik hoop dat ik nu op een zo logisch mogelijke en eenvoudig mogelijke wijze mijn standpunt heb uiteengezet.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer Verhaegen, het is van fundamenteel belang te weten of uw interpretatie van artikel 66, § 3, betekent dat de stukken zeven dagen, vóór de behandeling in de Commissies, in het bezit moeten zijn van de leden.

De heer G. Verhaegen : Theoretisch niet, maar ik heb wel gevraagd om zoveel mogelijk, zelfs als die bepaling niet voorzien is in het Reglement, dit artikel ook toe te passen in de Commissies. Ik herhaal evenwel dat het theoretisch niet nodig is.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, ik kan niet akkoord gaan met de interpretatie van de heer Verhaegen. Ik vraag u dus, mijnheer de Voorzitter, dat u de juiste interpretatie zou geven, zoniet wordt hier een

zeer gevaarlijk precedent geschapen voor de toekomst.

De Voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de heer Denys omdat hij nu een aantal vragen herhaalt die ik om 14 uur al heb gesteld.

Ik wens nog eens duidelijk te stellen, ten eerste, dat de Executieve het de diensten van deze Raad op geen enkel moment mogelijk heeft gemaakt om de documenten op tijd te versturen.

In de tweede plaats wens ik de aandacht te vestigen op het feit dat wij een aantal weken geleden opmerkingen hebben gemaakt waarmee onvoldoende of geen rekening werd gehouden zodat pas vandaag een aantal leden de verantwoordingsprogramma's (in verband met de oude bevoegdheden) hebben gekregen. Verwijzend naar een krantebericht van verleden week waarin vermeld stond dat de in Canadese Regering een crisis is ontstaan omdat een Minister één pagina van de ontwerpbegroting aan de pers had medegedeeld zonder dat het Parlement daarvan op de hoogte was, vraag ik dat de commissies de nieuwe bevoegdheden moeten behandelen en die over geen verantwoordingsprogramma's beschikken, worden geschorst. Ik heb het concreet over de Commissie van Openbare Werken en Verkeer die nu gestart is.

De heer G. Verhaegen : Wie kan beweren dat ik heb gezegd dat een Minister correct zou handelen wanneer hij pas ter zitting de verantwoordingsstukken zou afgeven ? Dergelijk verwijt kan mij niet worden gemaakt.

De heer J. Geysels : Ik heb u niet verweten dat u geen opmerking hebt gemaakt. Wij zouden onszelf kunnen verwijten dat wij wel zeggen dat dit alles niet in orde is, maar toch alles zijn gang laten gaan. Vandaar mijn concrete vraag : vindt u het correct dat de leden van de Commissie Openbare Werken en Verkeer die vandaag van start is gegaan, pas deze morgen in het bezit waren van het verantwoordingsprogramma ?

De heer G. Verhaegen : Natuurlijk niet. Dat heb ik ook niet gezegd. Wanneer een Voorzitter van een Commissie de mening is toegedaan dat de Minister die zijn programma komt verdedigen, aan de leden niet de tijd heeft gelaten om op een behoorlijke wijze inzage te nemen van de stukken, dan moet de Voorzitter van de Commissie zijn verantwoordelijkheid maar op zich nemen. Dat hoeft dan niet meer in het Reglement te worden ingeschreven. Ik verdedig geen enkel Minister die niet op behoorlijke wijze zijn verantwoordingsstukken indient.

De Voorzitter : Collega's, wij worden met een vrij uitzonderlijke situatie geconfronteerd vermits de begroting die wij thans bespreken, de eerste in haar soort is. Het betreft een begroting waarin oude en nieuwe bevoegdheden aan bod dienen te komen.

Hoe was de situatie op het ogenblik dat de Commissie voor de Financiën begon ? Wij beschikten wèl over de algemene toelichting en over een middelen- en uitgavenbegroting, maar niet over een aantal bijlagen, een vergelijkende tabel en een verantwoordingsprogramma. Bij algemene consensus werd toen beslist dat de Minister van Financiën en Begroting zijn algemene toelichting zou geven, net zoals de afgevaardigde van het Rekenhof, en om de bespreking op dat ogenblik met één week te verdagen om ze dan vandaag en morgen te houden. Wij leefden in de verwachting dat wij het gehele verantwoordingsprogramma zouden ontvangen. Doch, op het einde van de vorige week, moesten wij tijdens de vergadering van het Bureau vaststellen dat het verantwoordingsprogramma enkel sloeg op de oude bevoegdheden, terwijl wij over geen verantwoordingsprogramma voor de nieuwe bevoegdheden beschikten.

Ik concludeer daaruit het volgende. Zeven dagen vóór de deelcommissies beginnen aan hun besprekingen, is het vanzelfsprekend dat de leden inzage hebben in alle stukken. Dit zal het geval zijn wanneer wij een normale bespreking hebben want de Commissie voor Financiën en Begroting begint pas haar besprekingen na

dat alle stukken zeven dagen in het bezit zijn van de leden.

De terechte vraag van de heer Denys spruit dus voort uit het feit dat wij vorige week een consensus hadden om, in afwachting van de stukken waarover wij nog niet beschikten, toch de besprekingen in de Commissie voor Financiën en Begroting te beginnen.

Na de tussenkomenst van de heer Verhaegen is het duidelijk dat ook de deelcommissies evenmin de begrotingsbesprekingen over de uitgaven kunnen aanvatten tenzij alle stukken zeven dagen beschikbaar zijn. Op deze principiële vraag is het antwoord duidelijk : hier speelt artikel 66, 3e ten volle. Slechts na consensus kan hiervan worden afgeweken, wat precies bij de Commissie voor Financiën is gebeurd.

Er werd beslist dat, gelet op de verwevenheid van de middelen en uitgaven, er geenszins een stemming kan plaatsvinden — evenmin in de Commissie voor Financiën wat de middelen betreft —, tenzij na advies van de

deelcommissies zodat de stemmingen over de middelen en uitgaven op hetzelfde ogenblik kunnen plaatsvinden.

Wat nu betreft de aanvang van de werkzaamheden in de deelcommissies stel ik voor dat wij ten volle artikel 19 van het Reglement laten spelen. Er werd reeds op gewezen dat de Commissies worden samengeropen door de Voorzitters. Welnu, het is de Voorzitter van de Commissie die moet oordelen of op het ogenblik dat de Commissie vergadert alle elementen aanwezig zijn en het Reglement voldoende wordt gerespecteerd om de commissiewerkzaamheden aan te vatten. Wanneer dus een Voorzitter van een Commissie vandaag of morgen oordeelt dat niet alle vereiste omstandigheden aanwezig zijn om de besprekingen aan te vatten wat de uitgaven betreft, kan hij, wat mij betreft, zich perfect beroepen op de artikelen 19 en 66, 3e om de bijeenkomst van de Commissie wat het punt begroting betreft, te verdagen.

Is dat duidelijk ?

De heer M. Oli vier (CVP), Eerste Ondervoorzitter van de Vlaamse Raad en hoofdindieners van het voorstel van resolutie betreffende het voeren van een Vlaams beleid inzake rationeel energiegebruik in woningen, volgt samen met (links) Raadssecretaris C. Moors (CVP) de besprekingen

De heer L. Hancké : Dat is correct.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, uw interpretatie is op één punt na duidelijk. Wat doet u bij voorbeeld met een Voorzitter die artikel 19 inroept, en dus gebruik maakt van zijn prerogatieven, maar die artikel 66, 3e negeert ?

Vanmorgen hebben wij in de Commissie voor de Media de opmerking gemaakt aan de Commissievoorzitter, zeggende dat een aantal leden van de Commissie pas vanochtend de nodige stukken hadden ontvangen. Toch heeft de Voorzitter de bepalingen van artikel 66, 3e genegeerd en is hij gestart met de besprekingen.

Mijn vraag is, mijnheer de Voorzitter, wat doet u als Voorzitter van de Raad tegen een Voorzitter die, zich beroepend op artikel 19, artikel 66, 3e negeert ?

De Voorzitter : Mijnheer Denys, ik heb u eigenlijk het antwoord gegeven. Ik heb gezegd dat wat de werkzaamheden betreft, bij consensus van het Reglement kan worden afgeweken. Indien er een Commissievoorzitter is, die handelt zoals u zegt, en er zijn geen opmerkingen of verzet van de leden van de Commissie, dan kunnen die besprekingen een normaal verloop kennen. In dat geval veronderstel ik dat er een consensus is. Indien er evenwel leden zijn, die doen opmerken dat de Voorzitter artikel 66, 3e, niet respecteert, denk ik dat de begrotingsbesprekingen in die Commissie niet kunnen doorgaan.

De heer A. Denys : Dan dienen alleszins de werkzaamheden in de Commissie voor de Media onmiddellijk te worden stopgezet.

De Voorzitter : Tenzij er een consensus is.

De heer A. Denys : Daarover werd deze morgen gestemd.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht betreffende sommige tuchtmaatregelen getroffen ten aanzien van de leden van de gemeentepolitie – 191 (1988-1989) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht betreffende sommige tuchtmaatregelen getroffen ten aanzien van de leden van de gemeentepolitie.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Loor, verslaggever, heeft het woord.

De heer H. De Loor, verslaggever (*up de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, dit ontwerp van decreet vindt zijn oorsprong in het arrest nr. 73 van het Arbitragehof inzake het beroep van de Waalse Gewestsexecutive tot gedeeltelijke vernietiging van de wet van 11 februari 1986 op de gemeentepolitie.

Immers ingevolge dit arrest is een vacuüm ontstaan in de beroepsprocedure tegen sommige tuchtmaatregelen voor de leden van de gemeentepolitie.

Dit ontwerp wil de rechtszekerheid herstellen en tevens regels van goedkeuring en mogelijkheid van beroep inbouwen.

Na heel wat discussie was de Commissie van oordeel dat de gemeentelijke beslissingen inzake tuchtmaatregelen niet dienen onderworpen te worden aan de goedkeuring van de hogere bestuursoverheid, in casu de Provinciegouverneur.

Het ontwerp werd in die zin dan ook geamendeerd.

Wat de beroepsprocedure betreft kan de Commissie akkoord gaan met volgende regeling.

Adjunct-commissarissen, commissarissen en hoofd-commissarissen van politie kunnen tegen de beslissing in-

zake tuchtmaatregel van de burgemeester binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving die er hen van gedaan wordt, beroep instellen bij de Executieve. De Executieve dient zich over dit beroep uit te spreken en de betrokken partijen van haar beslissing kennis te geven binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen van het beroep. Wanneer binnen de gestelde termijn van geen beslissing kennis wordt gegeven, wordt de Executieve geacht het betrokken besluit van de burgemeester te hebben goedgekeurd.

Andere leden van de stedelijke en landelijke politie kunnen tegen de beslissing inzake tuchtmaatregel van de gemeenteraad of van de burgemeester binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving die hen ervan gedaan wordt, bij de Executieve beroep instellen. Ook hier dient de Executieve zich over het beroep uit te spreken en de betrokken partijen van haar beslissing kennis te geven binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen van het beroep. Wanneer binnen de gestelde termijn van geen beslissing kennis wordt gegeven, wordt de Executieve geacht het betrokken besluit van de Raad of van de Burgemeester te hebben goedgekeurd.

Het aldus geamendeerd ontwerp werd met eenparigheid van stemmen goedgekeurd. (*Algemeen applaus*)

Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht betreffende sommige tuchtmaatregelen getroffen ten aanzien van de leden van de gemeentepolitie.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Voorzitter

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

Dit decreet is van toepassing op alle gemeenten van het Vlaamse Gewest, met uitzondering van de gemeenten opgesomd in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en de gemeente Voeren.

— **Aangenomen.**

Artikel 3

Ter vervanging van artikel 178, § 1, vierde lid, van de gemeentewet, geldt wat de beslissingen betreft die de burgemeester ten aanzien van de commissarissen van politie neemt, de volgende bepaling :

De betrokkene kan bij de Executieve beroep instellen tegen de beslissing van de burgemeester binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving die hem ervan gedaan wordt. De Executieve dient zich over het beroep uit te spreken en de betrokken partijen van haar beslissing kennis te geven binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen van het beroep. Wanneer binnen de gestelde termijn van geen beslissing kennis wordt gegeven, wordt de Executieve geacht het betrokken besluit van de burgemeester te hebben goedgekeurd.

De bepalingen van het vorig lid zijn mede van toepassing op de beslissingen die de burgemeester op grond van artikel 178 van de gemeentewet ten aanzien van de hoofdcommissaris van politie treft .”

— **Aangenomen.**

Artikel 4

Ter vervanging van artikel 178, § 2,

derde lid, van de gemeentewet, gelden wat de beslissingen betreft die de burgemeester ten aanzien van de adjunct-commissarissen van politie neemt, de bepalingen van artikel 3 van dit decreet.

— **Aangenomen.**

Artikel 5

Ter vervanging van artikel 180, derde lid, van de gemeentewet, geldt voor de leden van de stedelijke politie bedoeld in dat artikel de volgende bepaling :

De betrokkene kan bij de Executieve beroep instellen tegen de beslissing van de gemeenteraad of de burgemeester binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving die hem ervan gedaan wordt. De Executieve dient zich over het beroep uit te spreken en de betrokken partijen van haar beslissing kennis te geven binnen een termijn van vijftig dagen na het inkomen van het beroep. Wanneer binnen de gestelde termijn van geen beslissing kennis wordt gegeven, wordt de Executieve geacht het betrokken besluit van de raad of de burgemeester te hebben goedgekeurd.”

— **Aangenomen.**

Artikel 6

Ter vervanging van artikel 187, § 4, van de gemeentewet, gelden wat de beslissingen betreft die de burgemeester ten aanzien van de leden van de landelijke politie bedoeld in dat artikel neemt, de bepalingen van artikel 3 van dit decreet.

— **Aangenomen.**

Artikel 7

Ter vervanging van artikel 188, derde lid, van de gemeentewet, gelden voor de leden van de landelijke politie bedoeld in dat artikel de bepalingen van artikel 5 van dit decreet.

— **Aangenomen.**

Artikel 8

De artikelen 18, 19, 20 en 21 van het decreet van 28 juni 1985, houdende vaststelling van regelen betreffende de organisatie van de procedure als ook de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten, wordt opgeheven.

— **Aangenomen.**

Artikel 9

De beslissingen door de burgemeester of door de gemeenteraad krachtens de artikelen 178, 180, 187 en 188 van de gemeentewet genomen voor de inwerkingtreding van dit decreet, zijn eveneens aan de toepassing ervan onderworpen in de volgende gevallen :

1° indien de beslissing aan de betrokkenen na 16 december 1988 werd betekend ;

2° indien door de betrokkene tegen de beslissing bij de Koning beroep werd ingesteld en over dat beroep op 31 december 1988 nog geen uitspraak was gedaan.

In de gevallen bedoeld in het eerste lid, neemt de termijn van vijftig dagen waarover de Executieve beschikt om te beslissen, ten vroegste een aanvang op de dag van de inwerkingtreding van dit decreet.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer M. Olivier c.s. betreffende het voeren van een Vlaams beleid inzake rationeel energiegebruik in woningen

— 175 (1988-1989) — Nrs. 1 en 2

Bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het

Voorzitter

voorstel van resolutie van de heer Olivier C.S. betreffende het voeren van een Vlaams beleid inzake rationeel energiegebruik in woningen.

Zij luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

— gelet op het belang dat de Vlaamse Raad hecht aan de problematiek van het rationeel energieverbruik ;

— gelet op de overdracht van de bevoegdheden inzake REG naar de Gewesten, geregeld door de bijzondere wet van 8 augustus 1988 ;

— gelet op de opeenvolgende resoluties van de Raad van de Europese Gemeenschappen en in het bijzonder deze van 9 juni 1980, 15 januari 1985 en 16 september 1986 ;

— vraagt de Vlaamse Executieve onverwijld haar bevoegdheid ter zake volledig te willen opnemen en een continu en coherent beleid uit te bouwen ;

— vraagt derhalve, wat betreft het REG in gebouwen, dat

1. de Gemeenschapsminister die bevoegd is voor energie, met het oog hierop een geheel van gepaste normatieve maatregelen uitwerkt dat geleidelijk zal worden ingevoerd naarmate van de evolutie op de bouwmarkt.

In het bijzonder betreft het hier maatregelen aangaande het correct en economisch verantwoord isoleren van woningen, het correct ventileren van woningen en het vastleggen van de globale energieprestatie van woningen ;

2. de Gemeenschapsminister die bevoegd is voor energie, coherent hieraan een ernstige sensibilisatiecampagne naar de bevolking toe op touw zet, teneinde haar op een objectieve wijze over REG in te lichten en haar in het bijzonder te overtuigen van het nut van het degelijk en deskundig isoleren en ventileren van woningen ;

3. de Gemeenschapsministers die bevoegd zijn voor energie, huisvesting en ruimtelijke ordening en vorming,

zo snel mogelijk werk maken van een degelijk opleidingsprogramma „rationeel energiegebruik” en in het bijzonder „deskundig isoleren” voor architecten, ingenieurs, verantwoordelijken in bouwmaatschappijen en privé-bedrijven die actief zijn in de bouw- en isolatiewereld, alsook voor de ambtenaren van de betrokken administraties van de Vlaamse Gemeenschap en voor de gemeentelijke huisvestingsambtenaren. Deze moeten gebruik kunnen maken van de ervaring van specialisten van onder meer het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf, de universiteiten, het Nationaal Instituut voor de Huisvesting en de bouwnijverheid ;

4. de Gemeenschapsministers die bevoegd zijn voor het wetenschapsbeleid, de wetenschappelijke kennis ter zake in Vlaanderen behouden en uitbouwen met het oog op een wetenschappelijke onderbouw van het REG-beleid ;

— verwacht van de Vlaamse Executieve binnen de normale regeringsduur een evaluatierapport over de normatieve en begeleidende maatregelen in Vlaams macro-economisch perspectief .”

De bespreking is geopend.

De heer Aerts, verslaggever, heeft het woord.

De heer F. Aerts, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de materie die het voorwerp uitmaakt van dit voorstel van resolutie is eigenlijk aanhangig gemaakt in het jaar 1986 en meer bepaald door een voorstel van decreet van de heer De Batselier. Op dat ogenblik ging het over de vaststelling van een isolatienorm voor de oprichting van als woning bestemde gebouwen. In de loop van die discussie werd een voorstel van resolutie ingediend door de heer Olivier over het organiseren van een sensibiliserings- en opleidingscampagne ter bevordering van de isolatie van woningen.

Noch over dat voorstel van decreet, noch over het voorstel van resolutie kon worden gestemd ingevolge de ontbinding van het Parlement. Even-

eens ingevolge de ontbinding van het Parlement werd van deze besprekingen geen verslag opgesteld. Ik vond nochtans dat de inhoud van de bespreking, alsook de elementen die tijdens het debat werden aangebracht, best gebundeld zouden blijven. Daarom heb ik deze documenten als bijlage aan dit verslag gevoegd. Het gaat om zeven documenten. Ik voeg er tevens een lijst aan toe van de documenten die men kan raadplegen in het Belgisch Staatsblad. Deze besluiten heb ik niet opgenomen in het verslag, omdat zij te lezen zijn in het Belgisch Staatsblad, waarvan ik de referenties heb aangehaald.

Op het ogenblik dat het rationeel energieverbruikbeleid aan de Gewesten is toegewezen door de wet van 8 augustus 1988 heeft de heer Olivier zijn voorstel tot resolutie van destijds hervormd. Nu stelt hij een bredere resolutie voor van een Vlaams beleid inzake rationeel energieverbruik in woningen te voeren. Dit voorstel van resolutie werd opgesteld in samenwerking met het Kabinet van de Gemeenschapsminister voor Economie, Werkstelling en Energie. Over de inhoud is men algemeen akkoord, en in de commissie werd het voorstel eenparig aangenomen. Ook de Minister staat erachter omdat aldus de ruimere bevoegdheid van het Vlaamse Gewest wordt gevaloriseerd.

In de commissievergadering werd een interessante bespreking gehouden, terug te vinden in het geschreven verslag. De uiteenzettingen handelden telkens over een andere item van de materie.

Zo werd gewezen op het belang van een voluntaristisch beleid inzake energieverbruik en op de psychologische moeilijkheden waarin men zich toen, in maart, bevond gezien de matige prijzen van de olieprodukten. Ondertussen is daar ook een wijziging gekomen, wat misschien een aanleiding kan zijn voor meer belangstelling voor deze materie. Er werd ook gesproken over de ecologische redenen om werk te maken van een degelijk beleid omdat vermijden van vervuiling energiebeleid vergt en omdat de natuurlijke rijkdommen uitgeput raken.

Aerts

Er was heelwat te doen over deskundig isoleren. Men stelde vast dat in Vlaanderen nog ervaring moet worden opgedaan met materialen, met procédés en met de efficiëntie ten opzichte van de opgelegde waarden. Er werd ook gesproken over de veiligheid in acht te nemen voor dit rationeel energieverbruikbeleid. Na de discussie heeft de Gemeenschapsminister er zich toe verbonden, zodra de resolutie is goedgekeurd, werk te maken van de nodige ontwerpdecreten om aan de bezorgdheid die in de bespreking tot uiting is gekomen, vorm en uitvoering te geven. Hij verbond zich er eveneens toe de nodige afspraken te maken voor de vorming van ambtenaren, voor een campagne ter sensibilisering van de overheidsdiensten. Kortom, zodra de bespreking hier beëindigd is en het voorstel van resolutie aanvaard is, is eigenlijk het woord aan de Gemeenschapsminister om ervoor te zorgen dat men in Vlaanderen tot een efficiënt, rationeel energieverbruik komt. Zoals ik reeds zei, werd dit voorstel eenparig aangenomen. (**Applaus op alle banken**)

De Voorzitter : De heer Olivier heeft het woord.

De heer M. Olivier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, het voorstel van resolutie dat wij vandaag bespreken, heeft reeds een bepaald verleden, zoals de verslaggever heeft gezegd.

Over de noodzaak van een rationeel energieverbruik is iedereen het eens.

Het probleem was bijzonder belangrijk wanneer de energiecrisis het scherpst was. Het gevaar bestaat evenwel dat, gezien de dalende prijzen in de energiesector, het probleem minder scherp wordt en de aandacht rond een efficiënt REG-beleid zou kunnen verzwakken.

Vooraf in de ons omringende landen werd aan dit REG-beleid bijzonder veel aandacht besteed.

In ons land nam de Waalse Executieve reeds op 29 februari 1984 een besluit „tot vaststelling van de geme-

ne voorwaarden van de thermische isolatie voor op te richten gebouwen bestemd of hoofdzakelijk bestemd als woning”. Dit besluit verscheen in het Belgisch Staatsblad van 31 oktober 1984.

Zo kan men zeggen dat alleen Vlaanderen en ook Luxemburg op dit vlak een bepaalde achterstand in te halen hebben.

Aanleiding tot deze resolutie was het afwijzen van het voorstel van decreet van de heer De Batselier „houdende vaststelling van een isolatienorm voor op te richten en als woning bestemde gebouwen”.

Tot verwondering van heel wat leden van de Commissie werd het voorstel door de Vlaamse Executieve afgewezen op basis van het verslag dat de speciale werkgroep van de Vlaamse Executieve op 5 maart 1987 uitbracht.

De reden tot afwijzing bevat zes elementen. Ten eerste zou het opleggen van een isolatienorm gepaard gaan met een ingewikkelder administratie voor het afgeven van bouwvergunningen. Ten tweede zou het uitvoeren van een isolatienorm de activiteiten in de bouwsector, die toen zo zwak was, nog doen afnemen. Ten derde, ligt het aantal nieuwgebouwde privé-woningen dat slecht geïsoleerd is, vrij laag. Ten vierde beschikt de administratie voor de controle over onvoldoende ter zake technisch onderlegd personeel. Ten vijfde wordt meer heil verwacht van een verhoogde inspanning voor de opleiding van architecten en bouwkundig ingenieurs inzake isolatie, ventilatie, warmtewinst, enzovoort. Ten zesde en ten slotte achtte de werkgroep het meer aangewezen een fiscale aftrek voor isolatiewerken terug in te voeren.

De werkgroep kwam dan ook tot het besluit dat het uitvoeren van een isolatienorm als dusdanig een niet zeer efficiënt beleidsmiddel was. Zij achtte het wel nodig de voorrang te geven aan maximale informatie en sensibilisering.

Dit is dan ook de reden geweest waarom wij, in overleg met de toen-

malige indiener, die nu de verantwoordelijke Minister is, tot een voorstel van resolutie zijn gekomen.

Het voorstel van resolutie dat wij hier bespreken vertoont drie aspecten. Ten eerste wordt bij de Gemeenschapsminister van Energie aangedrongen op het uitwerken van normatieve bepalingen niet alleen voor het isoleren, maar ook voor het ventileren van woningen. Ten tweede wordt de Gemeenschapsminister aangezet een sensibiliseringscampagne naar de bevolking toe te organiseren. Ten derde wordt aan de Gemeenschapsminister van Energie enerzijds, aan de Gemeenschapsminister van Huisvesting en Ruimtelijke Ordening anderzijds, maar ook aan de Gemeenschapsminister verantwoordelijk voor Vorming, gevraagd zo snel mogelijk een degelijk opleidingsprogramma „rationeel energieverbruik” uit te werken. Daarbij moet gebruik worden gemaakt van de ervaring van specialisten, onder meer van het Wetenschappelijk Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf, de universiteiten, het Nationaal Instituut voor de Huisvesting en de Bouwnijverheid.

Tenslotte dient nog vermeld dat aan de Gemeenschapsministers, bevoegd voor het Wetenschapsbeleid, gevraagd wordt de wetenschappelijke kennis ter zake in Vlaanderen uit te bouwen met het oog op een wetenschappelijke onderbouw van het beleid inzake rationeel energieverbruik.

Ondertussen is men ook niet blijven stilzitten. Aan diverse instanties werd gevraagd een advies uit te brengen.

Volgende instanties brachten advies uit : de Administratie voor de Huisvesting ; de Dienst voor Natuurlijke Rijkdommen en Energie – „DNE” – van de Administratie voor Economie en Werkgelegenheid ; en de SERV, het advies van het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf.

Voor de uitvoerige en gedetailleerde omschrijving van het advies verwijs ik naar het verslag dat door de heer Aerts werd uitgebracht. Ik dank de verslaggever van harte omdat hij bij

Olivier

zijn uitstekend verslag ook andere documenten, van vroegere besprekingen, in zijn verslag heeft opgenomen. Het is inderdaad een basisdocument geworden dat, samen met alle wetenschappelijke nota's die inzake energiebeleid in ons land verschenen zijn, de basis kan vormen om een aangepast beleid in Vlaanderen te ontwikkelen.

Ik dank bijgevolg de verschillende collega's die aan de bespreking in de Commissie hebben deelgenomen en ook het voorstel van resolutie eenparig hebben aangenomen.

Ik hoop dan ook dat in deze openbare vergadering het voorstel van resolutie op eenzelfde manier kan goedgekeurd worden. Het belang van een Rationeel Energieverbruik kan niet genoeg worden onderstreept. Het biedt niet alleen een belangrijk voordeel voor het milieu, het heeft ook belangrijke veiligheidsaspecten en kan leiden tot besparingen op langere termijn en vooral tot het verbeteren van de woonkwaliteit in Vlaanderen.

Zo zal het voorbeeld dat reeds door de overheid zelf gegeven wordt en ook gevolgd werd door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, ongetwijfeld een groter effect resorteren. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : Mevrouw Brepoels heeft het woord.

Mevrouw F. Brepoels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, namens de VU-fractie ben ik mede-indiener van dit voorstel van resolutie. Vandaar dat ik erg gelukkig ben dat wij vandaag eindelijk een opdracht kunnen meegeven aan de bevoegde Minister om werk te maken van een noodzakelijke reglementering van isolatie voor woningen in Vlaanderen

Ik ga de algemene bespreking niet hervatten, maar toch had ik van deze gelegenheid gebruik willen maken om de aanvullingen van onzentwege aan deze resolutie aan te stippen en enkele bedenkingen te formuleren waarmee de Minister misschien nog rekening zou kunnen houden bij het

opmaken van het ontwerp van decreet.

Ten eerste, Wallonië heeft reeds vijf jaar ervaring met de isolatienorm.

Ik heb vernomen dat het WTCB reeds een evaluatie heeft opgemaakt. De vraag is nu : wat zijn de resultaten hiervan en wat kunnen wij hiervan gebruiken ? Deze resultaten zullen alleszins zeer nuttig zijn om aan de onderzoeken over reglementering in de ons omringende landen toegevoegd te worden en als basis te dienen voor het uitwerken van een isolatie-norm.

Ten tweede, wij zullen bij onze bevolking een goodwill moeten aanscherpen vermits het probleem van de controle zich duidelijk zal stellen. Het gaat hier niet enkel om de individuele rekening te drukken, maar het verminderen van energieverbruik is een collectieve verantwoordelijkheid. De uitputting van onze natuurlijke rijkdommen en de daarbijhorende vervuiling moeten de belangrijkste drijfveren zijn.

Daarom zou de overheid :

— in de eerste plaats een voorbeeld moeten geven in haar eigen gebouwen. De gemeenten worden reeds jaarlijks verplicht een energienota op te stellen waardoor ze de evolutie van het energieverbruik in haar gebouwen kan beïnvloeden. Het Vlaams energiebeleid en meer specifieke acties naar het verbruik toe zullen alleszins meer geloofwaardig overkomen indien de bevolking kan vaststellen dat de overheid zelf ook haar steentje bijdraagt.

Er zou meer onderzoek moeten gestimuleerd worden naar het aanwenden van alternatieve energie. Zo moeten er bijkomende middelen vrijgemaakt worden voor de industrie die hierin echt baanbrekend werk wil verrichten, ook wat betreft de verbetering van de kwaliteit van de apparatuur. Wij horen al tientallen jaren spreken over zonne-energie, windmolens, warmtepompen enzovoort en nog zijn we hierin niet verder gevorderd en zijn deze energievormen nog niet afgedaald tot het niveau van de woningen.

Er gaat in Vlaanderen een enorm bedrag verloren aan onoordeelkundige isolatiewerken. Het feit dat er nog steeds slecht geïsoleerd wordt is het gevolg van het feit dat de isolatie niet bestudeerd en berekend wordt.

Het opleggen van een isolatienorm zou hieraan zeker verhelpen.

Ten derde, ook de vorming en de opleiding van de mensen die het zullen moeten toepassen is van zeer groot belang. Deze informatie moet tot het niveau van de bouwwerf doordringen, zoniet zal de toepassing van de verschillende isolatietechnieken blijven gebeuren zoals nu en liefst op de meest eenvoudige manier. Om onze deskundigen maar ook onze ambtenaren bij te scholen moeten we dankbaar gebruik maken van de ervaring en het onderzoek van onze wetenschappelijke instellingen zoals onder meer het WTCB, de universiteiten, het NIH en de bouwnijverheid.

Ten vierde, ik vind het evenwel spijtig dat wij in deze resolutie ons hebben moeten beperken tot de nieuwbouw. Ook zou in de toekomst de isolatienorm moeten kunnen worden opgelegd bij vernieuwbouw, eventueel gekoppeld aan het premiestelsel en voor kantoren en industriële gebouwen.

Deze bedenkingen beletten niet dat de VU-fractie eenparig dit voorstel van resolutie zal goedkeuren.

De Voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik wens eerst de heer Firmin Aerts te danken voor zijn grondig verslag en de exacte weergave van de evolutie van de verschillende standpunten die men daarin bemerkt. De wijze waarop dit onderwerp geleidelijk aan vanuit diverse hoeken werd gestoffeerd, is een voorbeeld van degelijk parlementair werk, waarin de Commissie een ruime inbreng heeft gehad.

Naar de toekomst toe kan ik het volgende zeggen : wij zijn op het ogenblik bezig met het bestuderen van de

De Batselier

evaluatie van het WTCB inzake de isolatienorm in Wallonië. Wij zullen trachten de nadelen en moeilijkheden waarop men in Wallonië is gestuit op te vangen in ons decreet. Deze bespreking is een eerste stap in die richting.

Vervolgens zullen wij ook samen met het WTCB nagaan welke vorm van sensibilisering de meest efficiënte is. De mensen van het WTCB hebben op dat vlak enige ervaring. Vorige week werd ik nog uitgenodigd op hun studiedagen in het Kasteel van Ham, waar zij heel wat informatie inzake isolatie hebben samengebracht in hun computer. Wanneer u de juiste gegevens omtrent uw woning mededeelt, kan het WTCB u de ideale vorm van isolatie bezorgen. Dit moet dus niet opnieuw uitgevonden worden. Het WTCB beschikt over die gegevens en werd daarvoor trouwens gesubsidieerd door de Executieve. Men bleek dat niet meer te weten, maar ik bevestig dat wij op dat vlak reeds over heel wat concrete mogelijkheden beschikken.

De heer C. Moors : Kan een particulier daar beroep op doen ?

Minister N. De Batselier : Inderdaad, iedereen kan daar beroep op doen. Ik kan mij best voorstellen dat men dat hoort te betalen, maar het is zo dat vandaag reeds vele architecten van deze mogelijkheid gebruik maken. In die richting kunnen wellicht meer mogelijkheden worden uitgewerkt.

Inzake het opleidingsprogramma en de bijkomende vorming die noodzakelijk zal zijn rijzen inderdaad, zoals door de twee vorige sprekers werd gesteld, een aantal vragen. Dit lijkt mij een essentieel luik en het was de wil van de Commissie de nodige tijd te nemen om het grondig te bekijken. Het verder uitbouwen van wetenschappelijke kennis blijft noodzakelijk, alhoewel men op dat vlak reeds een hele weg heeft afgelegd. Wij kunnen gebruik maken van een aantal wetenschappelijke publikaties die rond dit thema heel wat relevante informatie geven.

Mevrouw Brepoels stelt terecht het probleem van de controle. Ik ben evenwel van mening dat, als wij er niet in slagen via een grotere sensibilisering een andere mentaliteit te creëren — in de zin van de mentaliteit, ontstaan na 1973 — dan zullen wij in ons opzet mislukken, ongeacht welke controlemaatregelen wij voorzien.

Die sensibilisering moet primordiaal zijn. Op dat vlak zijn de nodige kredieten in de begroting 1989 ingeschreven. Er is dus in feite al werk van gemaakt.

Wij moeten voor ogen houden dat wij de isolatienorm ook op andere terreinen dan enkel de nieuwe gebouwen moeten uitbreiden, maar dat is iets van langere duur. Daarover moeten wij grondig nadenken.

Ik neem aan dat wij eerlang een initiatief voor een ontwerp van decreet inzake een isolatienorm kunnen nemen dat wij dan grondig zullen bespreken in de Commissie. De positieve opmerkingen die werden gemaakt in de Commissie zullen, zoals nu, ruimte krijgen. Wij zullen ons voorstel niet als enig zaligmakend beschouwen. (**Applaus op talrijke banken**)

De Voorzitter : Zijn er nog opmerkingen ? (**Nee**)

De bespreking is gesloten.

De hoofdelijke stemming over dit voorstel van resolutie zal morgen om 16 uur worden gehouden.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer J. Pede tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het vernietigen van een Voerens Collegebesluit

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Pede tot de

heer Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het vernietigen van een Voerens Collegebesluit.

De heer Pede heeft het woord.

De heer J. Pede (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, op 16 juni 1988 nam de Gemeenteraad van Voeren een beslissing waarbij aan de „Association des parents” een toelage van 49.990,- frank werd toegewezen. Het besluit werd op 22 juni 1988 op het provinciebestuur van Limburg ontvangen en op 28 juli 1988 door de Gouverneur geschorst.

De akte, waarbij de gemeente daarvan kennis neemt, is op 24 februari 1989 op het provinciebestuur aangekomen.

Dit is een correcte toepassing van artikel 86 van de Gemeentewet over de algemene voorgedij.

Dit besluit werd door de Limburgse Gouverneur betwist en voorgelegd aan het College van Gouverneurs. Dit College kwam niet tot een consensus en de Gouverneur kon geen beslissing nemen.

Gemeenschapsminister Van den Bossche vernietigde nadien de Voerense beslissing als gedelegeerde van de Executieve. Dit geschiedde volgens mij in correcte toepassing van artikel 87 van de Gemeentewet, in het bijzonder in correcte toepassing van artikel 87, § 2 — zijnde artikel 5 van de wet van 9 augustus 1988, van toepassing voor de gemeenten Voeren en Komen-Waasten.

Ik herhaal dat de gehele problematiek gaat over de algemene voorgedij — wettelijkheidstoezicht en opportuniteitstoezicht — volgens de artikelen 86 en 87 van de Gemeentewet.

Op een mondelinge vraag van senator Toussaint van 21 april 1989 over de interpretatie die moet worden gegeven aan artikel 5 van de wet van 9 augustus 1988, en meer bepaald welke het standpunt is van de nationale Regering ten opzichte van de vernietigingsbesluiten genomen tegen beslissingen van de Gemeenteraad van Voeren, mengde de Eerste Minister

Pede

zich in het debat en volgens mij op een onjuiste wijze.

Zijn antwoord is drieledig. Hij antwoordde in een eerste luik dat artikel 5 van de nieuwe wet, zijnde § 2 van artikel 87 van de Gemeentewet nog niet van toepassing kan zijn en het nog altijd het vroegere artikel 87, dus de eerste paragraaf is die geldt. Ik vind die redenering fout want de omstrede, niet ingetrokken beslissing is pas op 24 februari 1989 op het provinciebestuur toegekomen.

De Gouverneur kon hier niet retroactief ingrijpen, daar de nieuwe wet op dat ogenblik reeds van kracht was.

Daar er in de wet geen overgangsbepalingen zijn voorzien, speelt de wet onmiddellijk ook voor hangende procedures. Deze betwisting raakt evenwel niet de kern van de zaak. Alleen kan men zich afvragen in de volgens mij foute redenering van de Eerste Minister waarom Minister van Binnenlandse Zaken Tobback niet is opgetreden aangezien in die veronderstelling het toezicht hem toebehoorde.

Tweede en belangrijkste luik in het antwoord van de Eerste Minister aan Senator Toussaint :

Ik citeer : „Ik wijs erop dat uitsluitend de Gouverneur op eensluidend advies van het College van Gouverneurs en niet de betrokken gewestelijke Executieve, bevoegd is om een beslissing van de gemeentebesturen van Komen-Waasten en Voeren te vernietigen”.

Dit is in flagrante tegenstelling met de verklaringen van de Regering bij de bespreking van artikel 5 van het wetsontwerp, dat § 2 van artikel 87 van de Gemeentewet zou worden.

Deze verklaringen waren het gevolg van een uiteenzetting en een voorstel tot amendering van mevrouw Neyts bij de bespreking in openbare vergadering in de Kamer dd. 3 augustus 1988. Mevrouw Neyts wou weten of de algemene toezichtsprocedure over Voeren en Komen-Waasten eindigt met de beslissing van de Gouverneur op eensluidend advies van het College van Gouverneurs.

En aangezien zij twijfels had over een vernietigingsrecht van de Executieve stelde zij bij amendement een tekstverduidelijking voor.

Ik lees u de voorgestelde tekst met het amendement erin verwerkt : „met uitzondering van vernietigingsbesluiten genomen uitsluitend wegens schending van de taalwetgeving (en onafgezien de bevoegdheid van de Koning, dus van de Executieve) zoals bepaald in paragraaf 1) worden in afwijking van paragraaf 1, de vernietigingsbesluiten van een beslissing van een gemeenteoverheid van Komen-Waasten en Voeren genomen door de Gouverneur op eensluidend advies van het in artikel 131/bis van de provinciewet bedoelde College van Provinciegouverneurs”.

Mevrouw Neyts wou dus verduidelijken dat, naast de onder voorgedij staande Gouverneur – anders kan men die man niet noemen – ook de Executieve een vernietigingsbesluit kan nemen zoals bepaald in artikel 87 § 1/secondo van de Gemeentewet. U vindt deze bespreking terug in de Handelingen van de Kamer op bladzijde 1649 en volgende.

Nu lees ik u het antwoord voor van Minister van Binnenlandse Zaken Tobback op de uiteenzetting en op de vraag van mevrouw Neyts.

Ik citeer uit dezelfde Handelingen bladzijde 16541, en Minister Tobback verwijst in zijn antwoord naar het commissieverslag van de Senaat : „De laatste paragraaf van de Nederlandse tekst op pagina 163 vermeldt : “De Minister – het was de Minister van Institutionele Hervormingen Dehaene – onderstreept voorts dat bovenstaande uitzonderingen op de algemene voorgedij procedures, voorzien ten aanzien van Komen-Waasten en Voeren, restrictief moeten worden geïnterpreteerd. Alle overige bepalingen betreffende het administratief toezicht, die gelden voor de andere gemeenten, blijven onverminderd van toepassing op de gemeenten Komen-Waasten en Voeren,„. En Minister Tobback voegt zelf aan dit citaat uit het commissieverslag toe : “Dat geldt dus ook wat de bevoegdheid van de Vlaamse of de Waalse Execu-

tieve in deze aangelegenheden betreft,„.

Ministers Dehaene en Tobback komen tot dezelfde conclusie, die ik uit de tekst haal : de nieuwe 2° § moet restrictief worden uitgelegd en slaat alleen op de wijze waarop de Gouverneurs moeten handelen voor het algemeen toezicht ten overstaan van Voeren en Komen-Waasten. De bevoegdheid van de Executieven blijft onverminderd bestaan.

Welnu, het is in die geest dat artikel 5 zijnde de nieuwe paragraaf 2 van artikel 87 van de Gemeentewet met een bijzondere meerderheid werd goedgekeurd.

Ik herhaal dat deze duidelijke verklaringen werden afgelegd in de commissievergadering en in de plenaire vergadering van de Kamer.

Meer nog, op 15 juli 1988 legden de Voorzitters van de Vlaamse meerderheidspartijen Frank Swaelen, Karel Van Miert en Jaak Gabriëls een schriftelijke verklaring af waarbij zij stelden dat de Vlaamse Regering de volledige voorgedij uitoefent over de gemeenten met een bijzonder taalstatuut, en dit zowel wat de gewone administratieve voorgedij als de bijzondere voorgedij betreft.

Ook in de Senaat werd door sommige leden van de meerderheid verkondigd dat aan de vergrendeling van de taalwetgeving – dus de dubbele meerderheid – niet zo zwaar moet worden getild aangezien de Vlaamse Regering voortaan het volledig toezicht heeft over Voeren.

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik geef toe dat de drie Partijvoorzitters in een verklaring geen interpretatie kunnen geven bij de voorbereiding van een wettekst, maar deze verklaring geeft toch de geest weer waarin het bewuste artikel moet worden begrepen.

Derde opmerking bij het antwoord van de Eerste Minister : zeer belangrijke opmerking. Waar haalt de Eerste Minister het recht om een Vlaams Minister terecht te wijzen.

Heeft hij een hiërarchie van de normen ingevoerd waarbij de nationale

Pede

Regering boven de Vlaamse Regering staat ?

De Vlaamse Executieve is binnen haar bevoegdheid volstrekt autonoom, los van de nationale Regering. U, mijnheer de Minister handelt volstrekt autonoom door het delegatiebesluit van de Vlaamse Executieve, weliswaar onder controle van de Vlaamse Raad. Voor de bevoegdheidsconflicten hebben wij een Arbitragehof, voor belangenconflicten tussen nationale Regering en een Executieve, tussen Ministers en Gemeenschapsministers is er een Overlegcomité ingevolge artikel 31 van de gewone wet van 9 augustus 1980, dat al dikwijls is moeten optreden.

In zijn antwoord aan Senator Toussein had de Eerste Minister daarnaar moeten verwijzen ; in plaats van zelf een interpretatie te geven.

Mijnheer de Minister, ik geef toe dat het vreemd overkomt iemand te interpelleren die naar mijn gevoelen juist heeft gehandeld.

Wij stellen ons evenwel vragen zowel bij dit geval als bij zijn precedentwaarde naar de toekomst.

Over allerhande toverformules die door de nationale Regering medio 1988 werden uitgewerkt moet u mij niet antwoorden : college van Gouverneurs, onweerlegbaar vermoeden van taalkennis in plaats van taalgebruik, rechtstreekse verkiezing van OCMW-leden en schepenen, enzovoort. Ik neem wel aan dat onze reacties nu dichter bij elkaar staan dan (vroeger).

Mijnheer de Minister, in mijn nota heb ik u zes vragen gesteld. Ik beperk mij vandaag tot drie vragen die dan wel essentieel zijn.

Ten eerste, blijft u zelf en de Vlaamse Executieve bij het standpunt dat de Vlaamse Executieve het algemeen toezicht over Voeren uitoefent ingevolge artikel 87 van de Gemeentewet ? Ik alludeer niet op wat dit week-end door de nationale Ministers over het specifiek toezicht is uitgedacht. Ik weet ook dat er een verschil is tussen een gewoon en een specifiek

toezicht. Ik bedoel het gewoon algemeen administratief toezicht zoals bepaald in de artikelen 86 en 87 van de Gemeentewet.

Tweede vraag. Mijnheer de Minister, wat gaat u doen indien de toelage van 49.990 frank ingevolge de verklaring van de Eerste Minister toch door het College van Voeren wordt uitbetaald ?

Derde vraag. Wordt deze problematiek aanhangig gemaakt bij het Overlegcomité Regering-Executieven ? Ik hoop dat u geen procedureregels zult invoeren om dat niet te moeten doen. U hoeft trouwens niet op een interpellatie te wachten om dat te doen. Zodra zo een conflict rijst is het uw plicht de zaak onmiddellijk voor het Overlegcomité te brengen.

Mijnheer de Voorzitter, ziedaar mijn drie vragen. Voor mij is het essentieelste het volgende : de Regering heeft ons bij de stemming van bedoelde wet in de zomer van 1988 zowel in de Senaat als in de Kamer gezegd dat de Vlaamse Gemeenschap het algemeen toezicht had over de gemeente Voeren. Als vandaag blijkt dat men daaraan een andere interpretatie geeft, dan zeg ik u dat wij werden bedrogen op het ogenblik dat wij de wet hebben gestemd. Daarom heb ik u deze vragen gesteld. **(Applaus bij de PW en het Vlaams Blok)**

De Voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, naar aanleiding van een beslissing van de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden waarbij deze een beslissing van het Schepencollege van Voeren vernietigde wordt hier het probleem van uitleg van de faciliteitenwet gesteld. Ik wens daarbij de volgende opmerkingen te maken.

Ten eerste, de faciliteitenwet waarvan men op dit ogenblik vraagt wat de juiste strekking en draagwijdte is werd gestemd vanuit de overweging dat Vlamingen en Walen daarin ieder hun eigen pijn dienden te ondergaan. Mag ik mezelf citeren namens de

CVP-fractie in de Senaat toen ik daarover zei : "De Franstaligen moesten instemmen met Vlaamse voogdij, met uitspraken van de Vlaamse Kamer van de Raad van State en met de proportioneel samengestelde Schepencolleges met Vlaamse vertegenwoordiging. De Vlamingen moesten genoeg nemen met een voogdij die niet volledig is omdat alleen de uitoefening en niet de organisatie van de voogdij aan de Vlaamse Executieve toekomt. „

Ten tweede, hier en op dit moment gaat het over de vraag of het College van Gouverneurs, dat is ingesteld door artikel 5 van de faciliteitenwet, de uitoefening van de voogdij door de Vlaamse Executieve kan verhinderen. Voor het antwoord op die vraag gelden mijns inziens de volgende elementen : ten eerste, het College van Gouverneurs werd in de wetgeving ingelast vanuit de naar mijn mening onterechte vrees dat één Gouverneur, met name deze van Limburg, op zijn eentje of op instructie van de Vlaamse Minister van Binnenlandse Aangelegenheden zou optreden. Ten tweede, artikel 87 van de Gemeentewet geeft aan de Executieve en de Gouverneur een vernietigingsrecht van beslissingen van gemeenten met minder dan 20.000 inwoners. Artikel 5 van de faciliteitenwet bepaalt dat de vernietigingsbevoegdheid ter zake van de Gouverneur alleen mogelijk is na eensluidend advies van het College van Gouverneurs. Ten derde, degenen die zeggen dat deze beperking ook geldt voor de Executieve vinden zeker daarvoor geen steun in de tekst van de wet. Ik weet dat men de voorbereidende werken wil gebruiken om allerhande uitleggingen naar voren te brengen. Ik volg wel niet dezelfde richting maar toch één van de richtingen van de interpellant, de heer Pede, en ik verwijs dus naar het verslag van de Senaat van de heren Collignon en Aerts. Op bladzijde 71 van dat verslag staat : "Een lid vestigt de aandacht op artikel 87, eerste lid, 2°, waarin is bepaald dat de voogdij wordt uitgeoefend door de Koning en de Gouverneur voor gemeenten die geen 20.000 inwoners tellen. De vraag moet worden gesteld of het College van Gouverneurs eveneens

Suykerbuyk

optreedt ingeval een vernietigingsbesluit uitgesproken wordt door de Koning. De Minister antwoordt dat het College van Gouverneurs tussenkomt daar waar de Gouverneur optreedt. Dat is dus een zeer duidelijke uitleg die naar aanleiding van de bespreking in de Senaat is gegeven ten opzichte van de betekenis van de faciliteitenwet met betrekking tot de bevoegdheid van het College van Gouverneurs enerzijds en de bevoegdheid van de Executieve anderzijds.

De derde opmerking en de voorlopige conclusie is dat de voogdijinstanties, *in casu* de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, hun werk hebben gedaan en dat degenen die het oneens zijn met het vernietigingsbesluit van de Voogdijminister zich altijd tot de Raad van State kunnen wenden. Of dit op heden het geval is weet ik niet. Ik heb daarover geen informatie en persoonlijk interesseert het mij niet omdat de vernietigingsbeslissing van de Minister van Binnenlandse Aangelegenheden mij meer dan verantwoord lijkt. Ik hoor wel dat bepaalde geïnteresseerden aarzelen om zich tot de Raad van State te wenden omdat ze vrezen niet als vanzelfsprekend gelijk te halen want — en ook dat behoorde tot het politiek akkoord — men moet dan wel terecht bij de Vlaamse Kamer van de Raad van State. Het loonde dus wel de moeite destijds onverkort vast te houden aan de bevoegdheid van de Nederlandstalige Kamer van de Raad van State voor gemeenten gelegen in het Vlaamse Gewest.

Volgende opmerking : ik zeg ten overvloede dat nota dient genomen van de verklaringen gedaan door de nationale Regering. Deze verklaringen kunnen echter het voogdijmechanisme noch in rechte, noch in feite blokkeren. Ik hoor en lees het woord „terugfluiten”. Dat zal alleen lyrisch bedoeld zijn want er is geen sprake van terugfluiten. Een nationale Regering kan, in een systeem waarbij geen hiërarchie van normen is ingesteld weliswaar verklaringen afleggen maar zij kunnen het mechanisme dat op gang werd gebracht niet tegen-

houden. De vraag van de interpellant waarom deze aangelegenheid niet aan het Overlegcomité wordt voorgelgd komt mij nogal eigenaardig voor. Ik zie geen enkele reden om dit te doen. De Minister van Binnenlandse Aangelegenheden heeft een beslissing vernietigd, een beslissing waarvan ik de indruk heb dat in deze Raad iedereen het ermee eens is dat hij dat terecht heeft gedaan. Volgens het mechanisme dat ik heb uiteengezet kan men tegen de beslissing van de Minister in beroep gaan bij de Raad van State. Dat degenen die dit willen, het doen. Volgens ons bestaat er geen enkele reden om te vragen dat de Executieve over haar eigen beslissingen een overleg zou organiseren met de nationale Regering. Op dat vlak vind ik de vraag van de interpellant niet alleen overbodig maar ongewoon en enigszins onbegrijpelijk.

De heer J. Pede : Het gaat om een verklaring van de Eerste Minister ! Mag een Eerste Minister dan zo maar verklaren wat hij wil ?

De heer H. Suykerbuyk : Mijnheer Pede, ik heb zojuist gezegd dat men nota kan nemen van de verklaringen van de nationale Regering maar ik heb reeds tweemaal beklemtoond dat deze verklaringen het voogdijmechanisme niet kunnen blokkeren, met andere woorden dat in een andere assemblée iemand iets kan verklaren zonder dit mechanisme hier te blokkeren. Dat kan een eigenaardige situatie lijken, voor diegene die niet federaal denken maar dit kadert perfect in de voogdij zoals ze nu is georganiseerd.

De heer J. Pede : Als ik u goed begriip dan gaat u in feite akkoord, zoals ik, met het vernietigingsbesluit van de Gemeenschapsminister, maar u tilt niet zwaar aan een verklaring van een Eerste Minister, waarvan men in Voeren misbruik zal maken.

De heer H. Suykerbuyk : Dat laatste is mogelijk maar volgens mij is één zaak duidelijk, met name dat de door de Minister genomen beslissing dient gerespecteerd. Doet men dat niet, dan zijn er nog andere artikelen in de Gemeentewet die kunnen worden toegepast op degenen die de vernieti-

gingsbeslissing miskennen. Dat is mijn enig antwoord op die vraag.

Laatste opmerking : ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om de Executieve te wijzen op hetgeen men kan omschrijven als „oneigenlijke” voogdij. Enkele maanden geleden heb ik mij in niet minder dan 23 vragen tot de Executieve gericht in verband met dossiers omtrent gemeenten met een speciaal statuut en uit de antwoorden daarop is gebleken dat de invloed van de Executieve op alle gemeentebesturen maar ook op de gemeenten met een speciaal statuut zeer groot is.

Iedereen is schijnbaar voor pacificatie, maar veel Vlamingen hebben de faciliteitenwet gestemd omwille van het voogdij-instrument dat in handen kwam van de Vlaamse Regering.

Als men dit recht, de eerste maal dat de Vlaamse Regering er gebruik van maakt, met politieke dreigementen wil betwisten, moet de Vlaamse Regering haar „oneigenlijke” voogdij als uitiem middel gebruiken. Die greep op de gemeenten waar het communautair rommelt, kan zeer zwaar wegen. Het laatste woord blijft bij de Vlaamse Regering en dat soort voogdij is niet voor discussie vatbaar. Ik geef toe dat de Vlaamse Regering deze „oneigenlijke” voogdij niet onmiddellijk moet gebruiken, maar het is haar in rechte toegelaten. Dit moet dan maar gebeuren in gemeenten waar men de betekenis van binnenlandse grenzen nog niet heeft begrepen en waar blijkbaar bepaalde *desperado's* terug willen naar tijden toen de nationale Regering nog het laatste woord had. Ingevolge de faciliteitenwet is het vandaag de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Executieve op dit vlak het laatste woord te nemen en te behouden. (**Applaus bij CVP en VU**)

De Voorzitter : De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, heren Gemeenschapsministers, dames en heren collega's, dat het vroeg of laat nopens de toepassing van de wetgeving op de gemeenten met facilitei-

De Beul

ten tot conflicten zou komen wat de interpretatie ervan betreft, lag in het ontwerp zelf reeds ingeweven.

Iemand die de parlementaire vergaderingen in ons land volgt en de pers leest, zal toch wel vaststellen dat hier en daar een interpretatieconflict bestaat.

Daarover moet men zich niet verwonderen. Bij het goedstemmen van deze wet in de Senaat heb niet alleen ik, maar ook andere collega's, duidelijk gezegd dat het ging om een ontwerp met surrealistische trekjes. Ik heb daar toen aan toegevoegd dat er hier en daar een dubbele bodem in zat en dat iedereen die aanwezig was, Franstalig of Nederlandstalig, dat zeer goed wist en dat er bijnam.

Om tot een goed begrip te komen van hetgeen waarover wij thans discussiëren, is het nuttig na te gaan hoe het huidige artikel 87 van de Gemeentewet tot stand is gekomen. Wij moeten dan teruggaan tot de jaren 1961-1962. Toen meenden Kamer en Senaat dat zij de voogdijprocedure gedeeltelijk moesten decentraliseren. Zij stelden toen voor gemeenten beneden de 10.000 inwoners voor de vernietigingsvoogdij door de Gouverneur te laten toepassen.

De Raad van State bracht hierop een advies uit en daardoor ontstonden naderhand allerlei interpretatieconflicten. De Raad van State wees op het bestaan van artikel 108 van de Grondwet, waarbij het uitvoeren van de voogdij aan de Koning en aan de wetgevende macht behoort. De Raad van State wees er op dat men de Koning niet zomaar kon wegcijferen voor de gemeenten met minder dan 10.000 inwoners en dat hij tenminste in beroep het vernietigingsbesluit van zijn Gouverneur op zijn beurt moest kunnen vernietigen.

Had men zich toen beperkt tot hetgeen de Raad van State omschreef als „tenminste” dan zouden er nu niet zoveel problemen zijn.

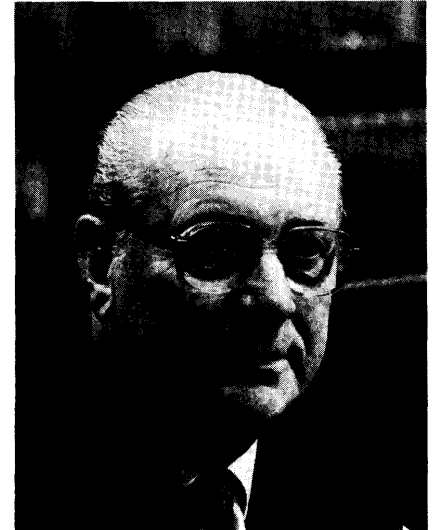
Maar, wat heeft de Wetgevende Vergadering toen gedaan? Zij heeft de Raad van State gevolgd en een be-

roepsprocedure van de gemeente bij de Koning mogelijk gemaakt tegen het vernietigingsbesluit van de Gouverneur. Tegelijkertijd heeft zij behouden dat ook de Koning de volledige vernietigingsbevoegdheid behield. Na het goedkeuren van de wet heeft men dan vastgesteld dat een beslissing van een gemeente met minder dan 10.000 inwoners tegelijkertijd kan worden getroffen door twee vernietigingsbesluiten. Het eerste rechtstreeks door de Koning uitgevaardigd en het tweede door de Gouverneur.

Om uit die impasse te geraken en om dubbelgebruik te vermijden heeft de Minister van Binnenlandse Zaken er niets beters op gevonden dan een circulaire uit te vaardigen. In die circulaire werd gezegd dat de Minister zijn vernietigingsbevoegdheid op een waakvlam zet en dat het de Gouverneur is die de beslissing moet nemen voor gemeenten met minder dan 10.000 inwoners. De Minister vraagt de Gouverneurs ook dergelijke Gemeenteraadsbeslissingen niet aan de Minister door te zenden, want dan zou hij niet anders kunnen dan zelf optreden. Het is dus een soort van modus vivendus tussen enerzijds de Koning en anderzijds de Gouverneur.

In 1970 was er dan de Grondwetsherziening waarbij men artikel 108 van de Gemeentewet heeft aangepast. Het ten vijfde van dit artikel werd ten zesde. Daarbij werd „de Koning” vervangen door „toezichhoudende overheid en wetgevende macht”. Maar, in 1977 toen men andermaal artikel 87 heeft gewijzigd, waarbij men het aantal inwoners van minder dan 10.000 tot minder dan 20.000 heeft opgedreven, heeft men daaruit geen enkel gevolg getrokken. De „Koning” is blijven staan naast de „Gouverneur” wat betreft de vernietigingsbevoegdheid in verband met gemeenten met minder dan 20.000 inwoners.

Een jaar geleden werden wij geconfronteerd met het ontwerp op de facilitéitengemeenten. Het is collega Pede die in de Senaatscommissie de kat de bel heeft aangebonden. De Franstaligen verkeerden in verband

Senator J. Pede (P VV), Ondervoorzitter van de Vlaamse Raad, interpel­leerde over het vernietigen van een Voerens Collegebesluit

met de regeringsteksten in de overtuiging dat het College van Gouverneurs het eindstation was. De heer Pede heeft erop gewezen dat in artikel 87 ook nog „de Koning” wordt vernoemd, wat betekent na de overdracht van de bevoegdheden, „de Executieve”.

Normaal zou men artikel 87 derwijze moeten hebben gelibelleerd derwijze dat voor Voeren uitdrukkelijk was voorzien dat het alleen de Gouverneur is die kan vernietigen. Om zeker te zijn dat daarvan niet zou worden afgeweken zou men in het eerste lid van artikel 87 de „Koning” hebben moeten schrappen. Dat is echter niet gebeurd. De Franstaligen beseften wel zeer duidelijk waarom het ging. Het is Vice-Eerste Minister Dehaene die hen heeft getroost met erop te wijzen dat de bevoegdheid van de Koning met een circulaire op waakvlam is gezet. Hij heeft hen ervan overtuigd dat zij daarvan geen schrik moesten hebben. Een circulaire heeft echter geen kracht van wet. Zij hebben nochtans met die stelling vrede genomen. Zij hebben het huidige artikel 87 van de Gemeentewet goedge-

De Beul

keurd met kennis van zaken en met de troost hun gegeven door Vice-Eerste Minister Dehaene. Dat was voor ons ook een zeer grote genoegdoening want wij wisten dat wij aldus nog een stok achter de deur hadden indien het College van Gouverneurs zich onbetamelijk zou gedragen. Het moet mij hierbij van het hart dat het College van Gouverneurs zich inderdaad onbetamelijk heeft gedragen.

Ik zou akkoord kunnen gaan wanneer het College van Gouverneurs zich moest uitspreken over een voorstel tot vernietiging van een akte waar alleen de doelmatigheid van de akte of de strijdigheid met het algemeen belang aan de orde stond. In dat geval hebben zij een arbitraire bevoegdheid. Iedereen weet dat de opportuniteitsvoogdij met een stuk arbitrair oordeel gepaard gaat. Het College van Gouverneurs moest zich echter uitspreken over een schending van de wet, namelijk over een beslissing die strijdig was met de Schoolpactwet. Iedere Gouverneur weet en kent dat, en vernietigt dat in zijn Provincie. Maar dan veroorloven zich drie Gouverneurs van dat College om daar neen op te zeggen. Welnu, dan zeg ik dat zij zich op dat ogenblik gedragen hebben als waterdragers van hun partij en van hun Gemeenschap — en ik neem daar niets van terug — en dat zij hun College als pacificatie-instrument in het gedrang hebben gebracht.

Verleden jaar heb ik, bij mijn tussenkomst bij het goedkeuren van het faciliteitenontwerp, naar dergelijke situatie verwezen. Ik heb gezegd dat alles zou staan of vallen met het zich behoorlijk gedragen of het meedoen aan de poging tot pacificatie van de ondergeschikte besturen en van de nieuwe instrumenten die wij in het leven riepen. Welnu, in mijn ogen heeft het College van Gouverneurs zijn eerbaarheid verloren, niet door de Vlaamse leden ervan, maar wel door de Walen die er deel van uitmaken. Het moet de Franstaligen in dit land dan ook niet verwonderen dat Minister Van den Bossche de stok die achter de deur stond terecht heeft gebruikt. Trouwens, hij moet hem

telkens gebruiken wanneer een vergelijkbare situatie zich zou voordoen. Dat is de normale gang van zaken in een rechtsstaat en voor een Gemeenschap en een Executieve die zichzelf respecteren.

Wij zijn dus volkomen bereid, politiek gesproken, om het College van Gouverneurs zijn werk te laten doen indien het zijn job goed zou doen. Indien het zijn werk onbehoorlijk doet, hanteren wij de stok achter de deur, namelijk het eerste lid van artikel 87. Ik geloof dat niemand daar iets op kan zeggen.

Wat nu de verklaringen van Eerste Minister Martens betreft, moet ik zeggen dat ik in mijn politiek leven al veel heb meegemaakt ; „Pour les besoins de la cause” wordt nogal aardig wat verteld, de man verdedigt een bepaalde stelling om daar anderen mee te plezieren. Ons raakt zulks niet. Daarover moet men hem in Kamer en Senaat eventueel maar aanpakken. Hier gaat het om onze eigen bevoegdheden en wij staan daarop. Ik herhaal dat Minister Van den Bossche terecht is opgetreden, ook wat de toepassing betreft van het nieuwe systeem op de beslissing van Voeren, want de beslissing van Voeren, daterend van verleden jaar, is pas dit jaar overgemaakt onder het nieuwe systeem. Dit nieuwe systeem is van kracht geworden op 1 januari van dit jaar. Er was geen overgangsbepaling. Bijgevolg moest die beslissing van Voeren, daterend van verleden jaar, nu gegrepen worden door het nieuwe systeem van de wet zoals die sinds 1 januari 1989 van kracht is. Minister Van den Bossche heeft ter zake volkomen correct gehandeld. Wij blijven achter hem staan. Wij hopen alleen maar dat hij in de toekomst opnieuw het lef zal hebben om dat te doen op het ogenblik dat het nodig is. **(Applaus)**

De Voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, wat de algemene vraag betreft, namelijk of de Vlaamse Executieve over het toezicht over Voeren beschikt, kan ik de schitterende jurist, de heer Pede, onmiddellijk ver-

wijzen naar de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 en naar artikel 7 van de Bijzondere Wet waarin de bevoegdheid inzake de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op provincies, gemeenten, agglomeraties en federaties van gemeenten toevertrouwd is aan de Gewesten.

Voor de in artikel 7 bedoelde gemeenten — en de heer Pede weet dat zeer goed aangezien hij zelf hoofd van dat departement is geweest — is het zo dat voor de gemeenten opgesomd in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en ook voor de gemeenten Komen, Waasten en Voeren, de organisatie van het gewoon administratief toezicht nationaal blijft.

Kort geresumeerd is het zó dat de Vlaamse Executieve de uitoefening heeft van het gewoon administratief toezicht op Voeren. Voor het specifiek administratief toezicht is de Vlaamse Executieve bevoegd voor de organisatie en de uitoefening.

Ten tweede, u hebt daarstraks, voor zover ik kon volgen, uitstekend de geschiedenis getekend. De besluitenkwestie dateert van 16 juni 1988 onder de toenmalige dienstdoende burgemeester, de heer Lang. Het gaat wel degelijk om een toelage aan een bepaalde oudervereniging van 49.920 frank. Het provinciebestuur heeft van dit besluit kennis gekregen op 22 juni 1988. De Gouverneur schorst op 28 juli 1988 het besluit. Het College van Burgemeester en Schepenen neemt kennis van die schorsing op zijn vergadering van 1 augustus 1988, maar hervormt haar beslissing niet, dus bevestigt ze. Deze beslissing is merkwaardigerwijs bij het provinciebestuur pas ingekomen op 24 februari 1989. Dat is dus méér dan zes maanden later. Dit werd aan het advies van het College van Gouverneurs onderworpen die op 5 april antwoordden. U kent het resultaat. Dit resulteerde in een negatief advies voor het vernietigingsbesluit van de Gouverneur, wegens — collega De Beul heeft het aangehaald — staking van stemmen. Daarop heb ik mijn beslissing genomen en, zoals u weet,

Van den Bossche

op 14 april 1989 dit besluit vernietigd. Ik begrijp niet waarom ik word geïnterpelleerd vermits ik dit besluit niet heb ingetrokken.

Er is een tweede besluit van 16 juni 1988 voor een toelage van 7.000 frank voor de Jyndicats d'Initiative". Voor deze procedure gelden dezelfde data die ik heb vernoemd. Opnieuw neemt het College van Burge-meester en Schepenen kennis van de schorsing op 1 augustus, maar er is geen intrekking door het College wat dus neerkomt op een bevestiging. Deze bevestiging wordt op het provinciebestuur op 24 februari 1989 ontvangen. Ook hier is het vernietigingsbesluit van de Gouverneur negatief geadviseerd op dezelfde datum als het vorige, opnieuw wegens staking van stemmen in het College van Gouverneurs.

Voor dit besluit heb ik vastgesteld dat door de Gouverneur van Limburg een nieuw advies werd gevraagd in een tweede ronde overeenkomstig artikel 5 van de wet van 9 augustus 1988. Hij vraagt opnieuw aan het College van Gouverneurs met — zoals de wet het voorschrijft — een nieuwe of aanvullende argumentatie bij de vorige om toelating om het besluit te vernietigen.

Mijns inziens vormt de wet van 9 augustus 1988 de vertaling van het nationaal Regeerakkoord, met name het tot stand brengen van een evenwichtig geheel van maatregelen gericht op de realisatie van de pacificatie in de gemeenten met een speciale taalregeling. Over de vraag of die wetgeving al dan niet goed is, spreek ik mij als lid van de Vlaamse Regering niet uit. Ik oordeel dus niet over een nationale wet, ik stel ze enkel vast. Ik meen echter dat de wet mogelijkheden in zich houdt om een stabiele pacificatie te bewerkstelligen. Dit houdt echter in dat er van beide zijden goodwill is om die pacificatie tot stand te brengen.

Uw vraag wat er zou gebeuren indien men, ~~net~~tegenstaande mijn beslissing, toch uitbetaalt, zal ik behandelen als men inderdaad uitbetaalt. Ik maak mij weinig zorgen over wat er

morgen zou kunnen gebeuren. Ik heb al zorgen genoeg met wat er nu gebeurt, zoals bij voorbeeld met de moeilijke dingen die collega Dewael doet.

De heer W. Luyten : Met „de Walen” moet u oppassen. *(Gelach)*

Minister L. Van den Bossche : Dat vind ik ook.

Ik heb de gerezen problematiek niet aanhangig gemaakt bij het Overlegcomité Regering-Executieven, Ik zie ook niet waarom ik dat zou moeten doen.

Ter zake beoogde ik voor het nemen van het besluit evenmin een mandaat van de Executieve. Zoals u zelf weet, is de mij toegewezen delegatie in verband met het administratief toezicht over de ondergeschikte besturen, ruim voldoende.

Ik wil er u tenslotte toch nog politiek op wijzen dat een andere oplossing voor de behandelde problematiek kan worden gevonden door het invoeren bij decreet van een uitgebreider specifiek toezicht. Meer bepaald bedoel ik hiermee een uitgebreider specifiek toezicht voor de culturele materies en de onderwijsmateries die niet als van louter gemeentelijk belang kunnen worden beschouwd. Het gaat hier dus in hoofdzaak over facultatieve uitgaven waarvoor men een specifiek toezicht zou kunnen instellen, met name voor de bedoelde rand- en taalgrensgemeenten. Het initiatief om ter zake een ontwerp van decreet op te stellen behoort niet tot mijn bevoegdheid, maar tot deze van mijn collega bevoegd voor Cultuur, Minister Dewael, en van mijn collega bevoegd voor Onderwijs, Minister Coens. Indien zij daartoe een initiatief nemen, dan zal uiteraard de Vlaamse Executieve onmiddellijk de opportuniteit van dergelijke decreten beoordelen. Ik stel echter alleen maar vast dat tot op heden dergelijke initiatieven nog niet werden genomen. *(Applaus op talrijke banken)*

De Voorzitter : De heer Pede heeft het woord.

De heer J. Pede (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Minis-

ters, geachte collega's, ik verheug mij ten zeerste over de eensgezindheid ten gronde in verband met de houding van de Vlaamse Executieve en van Minister Van den Bossche, inzake de materie waarover ik heb geïnterpelleerd.

Mijnheer de Minister, u heeft mij gevraagd waarom ik heb geïnterpelleerd. Dat was doodeenvoudig ingevolge de verklaring afgelegd door de Eerste Minister. Immers, een verklaring van de Eerste Minister is toch nog wat meer dan een verklaring die zo maar door een gewoon Regeringslid wordt afgelegd ; wij weten trouwens dat door Regeringsleden nogal gemakkelijk verklaringen worden afgelegd. Deze verklaring gebeurde evenwel niet enkel in een krant, maar was een antwoord op een zeer duidelijke vraag gesteld door een senator. Deze senator vroeg precies hoe het fameuze artikel 5 van de wet van 9 augustus 1988 diende te worden geïnterpreteerd. Het gaat dus volledig over het feit of die tweede paragraaf een exclusieve was, namelijk of alleen de Gouverneur op advies van het College van Gouverneurs mag optreden om een vernietigingsbesluit ten opzichte van de beslissing van de gemeenteverheid van Voeren te nemen, ofwel of het enkel een uitleg was dat de Gouverneur in dat geval diende op te treden en dat paragraaf 1 van artikel 87, 2° bleef gelden — zoals de heer De Beul zeer terecht heeft gezegd — voor de gemeenten beneden de 20.000 inwoners, samen met de speciale procedure, die achteraf in paragraaf 2 wordt uitgelegd. Het was om die reden dat ik heb geïnterpelleerd. Inderdaad, ik maakte mij zorgen dat men hieruit de gevolgtrekking zou maken dat wij minder bevoegdheden zouden hebben dat diegene, die ons waren toegekend toen die fameuze faciliteitenwet ter sprake is gekomen en werd goedgekeurd.

Uw antwoord en de andere tussenkomsten stellen mij gerust, maar wij zullen afwachten wat de toekomst brengt, vermits ik meen dat die zaak nog niet volledig werd uitgepraat. *(Applaus bij de PW)*

Indiening van moties

De Voorzitter : Door de heren De

Voorzitter

swaene en Denys werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

— gehoord de interpellatie van de heer J. Pede tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het vernietigen van een Voerens Collegebesluit ;

— gehoord het daarop door de Minister verstrekt antwoord ;

- stelt dat de Vlaamse Regering de volle bevoegdheid behoudt wat betreft het algemeen toezicht ;

— bevestigt dat paragraaf 2 van artikel 87 van de Gemeentewet restrictief moet worden geïnterpreteerd en uitsluitend slaat op de wijze waarop de Gouverneurs moeten handelen met betrekking tot het algemeen toezicht ten overstaan van Voeren en Komen-Waasten”.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Door de heren Moors en Hancké werd tot besluit van deze interpellatie een eenvoudige motie ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

— gehoord de interpellatie van de heer J. Pede tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over het vernietigen van een Voerens Collegebesluit ;

— gehoord het daarop door de Minister verstrekt antwoord ;

- gaat over tot de orde van de dag.

De Raad zal zich daarover eveneens tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve in verband met de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europese Parlement

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Annemans tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve in verband met de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europese Parlement.

De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, ik heb een ongeveer gelijklopende vraag als van de heer Pede, met name : is de Vlaamse Executieve een verlengstuk van de centrale Regering ? Is de Vlaamse Executieve de uitvoerder van de wil van de Belgische regeerders ? Deze vraag kan en moet ontegensprekelijk worden gesteld in de context van de wet op de Europese verkiezingen.

De feiten zijn bekend : de centrale Regering dient een wetsontwerp in inzake de Europese verkiezingen ; dit wetsontwerp wordt zonder meer door de meerderheid aanvaard en wordt een zogenaamde Europese wet. Indien ik mij goed herinner stelt artikel 10 dat het Nederlandstalig kiescollege dertien zetels te verkiezen heeft en het Franstalig kiescollege elf zetels.

De verdeling gebeurt dus op een vrij vage norm, die luidens de onderhandelaars, een “onderhandelde,, norm is, dus geen objectieve norm.

Vervolgens is er de wet van 6 januari 1989 inzake het Arbitragehof, die een forse uitbreiding van de bevoegdheden van dat Hof invoert en het Hof de bevoegdheid geeft om grondwettoetsingen uit te voeren, meer bepaald en zeer expliciet in de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet.

Welnu, mijn persoonlijke interpretatie is dat, wanneer wij vaststellen dat bij de vorige Europese verkiezingen, 61 procent van de kiezers Vlamingen waren en 39 procent van de kiezers Franstaligen, wij er zouden moeten van uitgaan dat minstens vijftien zetels van de 24 aan Vlaanderen zouden worden toegekend. Dat is een objectieve norm.

Als individuele burger, wend ik mij tot het Arbitragehof. Inderdaad, dat is mijn recht. Ik stel echter vast dat ook de Executieve dat recht heeft. Dit blijkt zeer expliciet uit artikel 2, 1° van de wet op het Arbitragehof.

Thans heeft zich voor het Arbitragehof een juridische discussie ontsponnen over de vraag of de individuele burgers, die zich tot het Arbitragehof wendden, wel een belang hadden. Welnu, indien u, als Executieve, gebruik makend van het recht gesteld in artikel 2, 1°, namens de Vlaamse Gemeenschap — de benadeelde en gediscrimineerde partij — dit dossier bij het Arbitragehof aanhangig had gemaakt, dan was de ganse discussie totaal overbodig geweest.

Vlaanderen werd in globo gediscrimineerd ; wanneer u Vlaanderen in globo vertegenwoordigt, had u zich, samen met mij, tot het Arbitragehof moeten wenden. Uw actie bij het Arbitragehof zou duidelijk hebben gemaakt dat u geen verlengstuk bent van de centrale Regering en dat u geen executeur bent van de wil van de Belgische regeerders.

U hebt dit in het vage gelaten ; u hebt zich niet tot het Arbitragehof gewend ; u hebt helemaal niets gedaan ; zelfs het Overlegcomité, dat door de heer Pede naar voren werd geschoven, hebt u niet tussenbeide doen komen.

Thans verneem ik dat de advocaten in de procedure een brief hebben gekregen van een confrater, die zich aanmeldt namens de Waalse Executieve.

De Waalse Executieve — ik veronderstel dat het om de heer Féaux gaat — zal tijdens deze procedure ten gronde voor de vernietiging pleiten. Ik weet niet precies waarom ; ik

Annemans

neem aan dat hij het benadelen wil bewijzen van de Waalse Gemeenschap door het feit dat het niet gaat om een paritaire verdeling. Dat is een redenering van sommige Franstaligen.

Tot op heden was de Vlaamse Executieve namens de Vlaamse Gemeenschap volkomen afwezig in het debat over het Arbitragehof. Nochtans is deze wet de absolute consacratie — de politieke aanhorigheid van Voorzitter van de Executieve zal hem dat begrip wel duidelijk maken — van de Vlaamse minderwaardigheid. Het is de bevestiging van een absolute waarheid, die erop neerkomt dat in “het Belgisch huishouden,, de Vlaming de facturen moet betalen — ik verwijs naar de financieringswet en naar de miljarden die jaarlijks worden getransfereerd — dat de Vlaming de opdooffers moet incasseren — ik verwijs naar de wijziging van de rechtspraak van de Raad van State en naar de faciliteitenwetgeving — dat de Vlaming de deurwaarders moet afbetalen — ik verwijs naar het feit dat wij nog altijd het grootste deel van de terugbetaling van de staatsschuld voor onze rekening moesten nemen — ; dat de Vlaming zijn grond laat afnemen — ik verwijs naar de invoering van het derde gewest Brussel. Moesten wij voor Vlaanderen een logo ontwerpen, dan kan ik mij niets anders voorstellen dan het hondje in de boterton, dat steeds maar blijft trappelen, tegen beter weten in, en denkt dat wij het politiek bewustzijn van de Walen kunnen compenseren met hard en vlijtig werken. Welnu, ik denk dat het politieke bewustzijn van de Walen — hun tussenkomst in de procedure voor het Arbitragehof toont het aan — veel meer waard is en ervoor zorgt dat zij op drie onderhandelingsnachten in Hertoginnedal meer verkrijgen dan wij met 20 jaar Flanders Technology. Het hondje trapt, tegen beter weten in, in een boterton, helemaal met chips omgeven, een prachtige en waarschijnlijk zelfs een gecomputeriseerde boterton. Volgens mij is dat boterhondje het logo voor Vlaanderen. Het stilzwijgen in heel deze kwestie van de Euro-zetels is daar een bevestiging van.

De Voorzitter : De heer Luyten heeft het woord.

De heer W. Luyten (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in het begin van de jaren zestig ben ik erg beklemd geworden door de woorden van een Waalse socialist, de heer Housiaux. In een half triomfalistisch, of in een open gesprek, de nuance kan ik niet meer terugvinden, zegde hij tegen Daniel Deconinck dat Brussel, als toekomstige Europese Hoofdstad, een stad zou worden die zich zo zou uitbreiden dat zij Mechelen, Leuven en Aalst zou overspoelen. De Vlaamse Beweging zou een wanhoop zichzelf verdedigend eindverschijnsel worden met maar één toekomst. De Vlamingen zouden, als Noordelijke Belgen, “Les traducteurs des idées gauloises pour les pays nordiques,, worden.

De beklemming die ik bij het horen van die woorden voelde bepaalde mijn politieke levenskeuze en mijn inzet voor het Vlaams nationalisme. Wij hebben het hier niet over de verschillende fasen daarvan.

Op het ogenblik hopen wij allemaal, meerderheid en oppositie, ook ik, mijnheer Pede, dat Vlaanderen een eigen rechtstreeks gekozen Parlement zal krijgen met een daaruit voortkomende Vlaamse Regering. Wat is 25 jaar in de geschiedenis van een volk ? Ondertussen hebben wij al een eigen Vlaamse Regering en een eigen Vlaams Parlement, zij het met mandatarissen met een dubbele pet. De idee van August Vermeylen “als Vlaming naar Europa,, dringt door, zij het nog niet in politieke context. De evolutie is positief, en wij staan hier zeker niet als “traducteurs des idées gauloises,,. Iedereen zal toegeven — de heer Tobback heeft dit trouwens reeds gedaan tijdens het debat in de Senaat — dat men dank zij ons niet met een Belgische kiesomschrijving naar de Europese verkiezingen gaat, maar inderdaad met een Waalse en een Vlaamse. Iedereen kent voldoende de politieke sociologie om te weten wat het betekent verkozen te worden in de natuurlijke omschrijving van zijn eigen volk. Ik heb deze idee doorgetrokken naar de in onze Grondwet opgenomen derde volksgemeenschap van de

Duitstalige Belgen en ik heb in de Senaat een amendement op dit wetsvoorstel ingediend en gepleit om, naar analogie van de zes zetels in het Europees Parlement voor de 360.000 Luxemburgers, aan de Duitstalige Belgen 1 zetel te geven, desnoods de zetel die wij voor Vlaanderen opeisen met het oog op een rechtvaardiger verdeling. Mijn edelmoedigheid ging eerder in deze richting. Wij weten dat wij toen alleen stonden en dat wij in het eeuwig Belgisch compromis de huidige verdeling, die niet geheel klopt, naar voren moesten schuiven. Ideeën groeien echter en zo gaat het ook met alle doelstellingen van de Vlaamse Beweging. Ik verheug mij over het groeien van de ideeën en het doet mij plezier dat de heer Pede nu het Vlaamse kamp bijna als voorvechter vervoegt. Wie had dat gedacht ? Ik heb de heer Van den Bossche de nieuwe Jacob van Artevelde genoemd, maar ik verwittig hem dat degene die hem de dolk in de rug stak, ook Denys heette.

De heer F. Vermeiren : De ene gaat vooruit, de andere achteruit.

De heer W. Luyten : Mijnheer Vermeiren, ik wil er u alleen aan herinneren dat de laatste “ancien Belgique-echo’s,, kwamen via de heer Petermans, die de officiële woordvoerder van de PVV-senaatsfractie bij de bespreking van het ontwerp inzake de Europese verkiezingen was en ervoor pleitte opnieuw een Belgische kiesomschrijving in te voeren. Dat staat in de Handelingen die u vandaag toegestuurd kreeg en ik raad u de lezing ervan aan.

De heer W. Seeuws : De heer Petermans sprak niet namens de fractie.

De heer W. Luyten : Er waren geen andere sprekers.

De heer W. Seeuws : De Volksunie heeft zijn Luyten en de PVV heeft zijn Petermans.

De heer W. Luyten : Laat de PVV zijn Petermans maar hebben, maar in dat debat was er maar één spreker namens de PVV en deze pleitte volmondig voor het herstel van de “ancien Belgique,,. U weet, mijnheer Seeuws, dat door mijn optreden — en dan gaat het niet meer over een geïsoleerd spreker — drie fractielei-

Luyten

ders van de Senaat, namelijk die van de SP, van de Volksunie en van de CVP, er zich uitdrukkelijk toe verbonden hebben een wetsvoorstel in te dienen om een verdere correctie aan te brengen aan de zetelverdeling, nadat de idee om als Vlaming naar de Europese verkiezingen te trekken, al vorm heeft gekregen via het kiesstelsel. Het verheugt ons dat mensen van verschillende "obediënties,, , waaronder Professor Storme en Gunther Pauli, naar het Arbitragehof zijn gestapt. Het verheugt ons eveneens dat momenteel het Arbitragehof met betrekking tot de kern van de eis, de deur openlaat.

De heer W. Seeuws : Wij hebben die verklaring namens de fracties afgelegd in het kader van de derde faze. U moet alles zeggen.

De heer W. Luyten : Ik heb gezegd dat er in alle ideeën een chronologische evolutie is. Men kan op geen andere manier aan politiek doen tenzij door een plotse revolutie. Ik herinner mij als historicus zeer goed dat zelfs de meest radicalen in het Oostenrijks Parlement nog niet opteeden voor een Tsjechische Republiek. De parlementsleden zijn dikwijls iets trager dan wat de geschiedenis plots toelaat.

De heer G. Annemans : "Walter,, Van Cauwelaert.

De heer W. Luyten : Van Cauwelaert had andere beginselen dan ik. Hij was een unitarist. Hij was tegen het federalisme.

Mijnheer Annemans ik verdedig de Groot-Nederlandse gedachte, dat weet u zeer goed. Dat is mijn optie naar de 21ste eeuw toe.

Eergisteren was ik in Diksmuide. Daar waren ook progressieve maar Vlaams gezinde Nederlanders aanwezig. Zij zegden dat het optreden van "Annemans en consoorten,, de toenadering tussen Nederland en Vlaanderen enorm heeft gehypothekeerd. Dat was de mening van die progressieve Nederlanders. Ik zeg u dat als verdediger van die Groot-Nederlandse gedachte.

Op die weg van Vlaming, van Zuid-Nederlander naar Europa bevinden er zich wel hindernissen. Ik neem in dit debat het woord om te vragen dat de Vlaamse Regering ter zake haar politiek gewicht, haar "vooruitwending,, van onze volksgemeenschap zou aanwenden. Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Regering,- dat is de reden waarom ik mij bij dit debat heb aangesloten, nadat ik door mijn optreden in de Senaat heb kunnen bekomen dat de drie fractieleiders een wetsvoorstel tot correctie hebben ingediend. In de zienswijze zoals de drie Vlaamse fractieleiders het hebben begrepen is dit mee uw opdracht. Mijn vrees is hiermee voor een groot gedeelte weggenomen, maar er zijn nog bressen in de muren. De heer Housiaux zal geen gelijk gekregen hebben toen hij triomfalistisch zegde dat men ons zou herleiden tot de Noordelijke Belgen, "les traducteurs des idées gauloises pour les pays nordiques,,. Wij hebben nieuwe kansen om Europa tegemoet te treden, ook op dit concreet terrein. Wij treden als Vlaming Europa binne? en kruipen er niet als Noordelijke Belgen, "les traducteurs,, , binnen. Het is mijn enige wens dat wij er met zoveel mogelijk Vlamingen binnentreden en dat dit de correctie wordt van het huidige bestaande kiesstelsel.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de heer Luyten heeft — zoals hij het gewoon is — het debat in een historisch perspectief geplaatst. Ik kan er in die zin bij aansluiten dat wij niet de weg zijn opgegaan die destijds werd voorspeld, maar dat wij als een eigen volk, met een eigen identiteit en met eigen instellingen in dit land optreden.

Mijnheer Annemans, de Vlaamse Executieve kan niet ter verantwoording worden geroepen voor teksten van een wet. De wet van 23 maart 1989 werd goedgekeurd in Kamer en Senaat en werd nadien door de Koning bekrachtigd en afgekondigd. Het is een nationale wet. Inzake het respecteren van eenieders bevoegd-

heid moeten wij ervan uitgaan dat kiesaangelegenheden door nationale wetten worden bepaald. De Vlaamse Regering is aan de Vlaamse Raad wel verantwoording verschuldigd over het al dan niet gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden die zij heeft om ter verdediging van de belangen van de Vlaamse Gemeenschap bij het Arbitragehof beroep aan te tekenen tegen een bepaalde wet, meer bepaald wanneer het gaat om een schending van de bevoegdheidsverdeling — wat hier duidelijk niet het geval is —, of wanneer deze wet in strijd is met het gelijkheidsbeginsel. Het is trouwens deze argumentatie die wordt aangevoerd door degenen die bij het Arbitragehof een beroep hebben ingesteld tegen deze wet.

De heer Annemans vroeg mij of wij gebruik zouden maken van onze mogelijkheid om de schorsing te vragen. Inmiddels heeft het Arbitragehof zich daarover uitgesproken en blijft alleen nog de grond van de zaak. Daarentrent heeft de Vlaamse Raad zich uitgesproken in een resolutie die met een grote meerderheid werd goedgekeurd — drie tegenstemmen, komende van het Vlaams Blok en acht onthoudingen van AGALEV en van de heer Moens. Ik meen dat het nuttig is de tekst van deze resolutie even te citeren :

"Gelet op het feit dat

— bij gebrek aan een eenvormige Europese verkiezingsprocedure de verkiezing van het Europees Parlement nog steeds geschiedt op basis van de nationale wetgeving van de Lidstaten ;

— de huidige zetelverdeling tussen het Nederlandse en het Franse kiescollege nadelig is voor Vlaanderen ;

overwegende dat

— het voor de Vlaamse Gemeenschap noodzakelijk is dat deze zetelverdeling wordt aangepast zodat ook voor de Europese verkiezingen het grondwettelijk beginsel van „één man, één stem" gerealiseerd wordt ;

— in de Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp betreffende de verkiezing van het Europees Parlement,

Geens

de Regering uitdrukkelijk verklaart dat deze problematiek zal geregeld worden in de derde fase van de Staatshervorming en in ieder geval vóór de Europese verkiezingen van 1994 ;

Is de Vlaamse Raad van mening dat „de definitieve oplossing moet gebaseerd zijn op een proportionele verdeling in functie van het bevolkingscijfer omdat dit beginsel ook in de Grondwet de basis vormt van de toewijzing van de zetels voor het nationale Parlement. ”

De Vlaamse Executieve staat volkomen achter deze resolutie. De houding van de Vlaamse Regering is dus volkomen in éénklank met het standpunt van de Vlaamse Raad.

De Vlaamse Regering zal derhalve niet „tussenkomen” in het geding bij het Arbitragehof inzake de huidige voorlopige regeling.

Wel zal de Vlaamse Regering er samen met de Vlaamse Raad over waken dat de toezegging van de nationale Regering om een definitieve regeling in te voeren bij de derde fase van de staatshervorming niet alleen nageleefd wordt maar dat bij de totstandkoming van de wet die de Europese verkiezingen vanaf 1994 zal regelen, de zetelverdeling tussen het Nederlandse en het Franse kiescollege beantwoordt aan een proportionele verdeling in functie van het bevolkingscijfer .

. Dat is tot uitdrukking gekomen in een resolutie van de Vlaamse Raad, goedgekeurd op 15 maart, op een ogenblik dat nog gebruik kon worden gemaakt van een belangenconflictenprocedure tussen de Kamers. Er is geen gebruik van gemaakt ; de Kamers hebben deze wet goedgekeurd.

Niets laat op dit ogenblik vermoeden dat op het ogenblik van de voorbereiding van de definitieve regeling, de

Vlaamse Raad verplicht zal worden een belangenconflictenprocedure in te stellen om de belangen van de Vlaamse Gemeenschap veilig te stellen. Integendeel, ik ben ervan overtuigd dat wij een regeling zullen vinden. Ik heb uitdrukkelijk gezegd dat de Vlaamse Executieve de nodige schikkingen zal nemen om de belangen van de Vlaamse Gemeenschap veilig te stellen en het principe van de proportionele verdeling in de wetgeving te doen opnemen. Ik ben ervan overtuigd dat dit echter niet noodzakelijk zal zijn. Indien dat wel het geval zou zijn, zullen wij ons, zoals nu, scharen achter de gedragslijn die door de Vlaamse Raad in deze resolutie is aanvaard. **(Applaus)**

Indiening van moties

De Voorzitter : Door de heer Dewinter werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

— gehoord de interpellatie van de heer G. Annemans tot de Voorzitter van de Vlaamse Executieve over de houding van de Vlaamse Executieve ten aanzien van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement ;

— gehoord het antwoord van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve ;

— stelt vast dat de Vlaamse Gemeenschap door de wet wordt gediscrimineerd ;

— betreurt dat de Executieve er niet is toe overgegaan deze wet namens de hele Vlaamse Gemeenschap voor het Arbitragehof te bestrijden ;

— stelt vast dat ter zake de Waalse Executieve een veel dynamischer belangenbehartiging waarneemt ;

— beveelt de Executieve aan om alsnog voor het Arbitragehof de nodige

stappen namens de Vlaamse Gemeenschap te ondernemen”.

De Voorzitter : Door de heren C. Moors en H. Candries werd tot besluit van deze interpellatie een eenvoudige motie ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

— gehoord de interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve in verband met de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europese Parlement ;

— gehoord het daarop door de Minister verstrekt antwoord ;

— gaat over tot de orde van de dag.”

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 17.15 uur.
